

บทที่ 5

การวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์

โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวอย่างบทเพลงที่โด่งดังในแต่ละปีจำนวน 9 เพลง ซึ่งบทเพลงที่คัดเลือกมาเป็นผลงานการประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดยนายวิเชียร คำเจริญ(ลพ บุรีรัตน์)และเป็นผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานโดยนายเอนก รุ่งเรือง ดังแสดงในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 แสดงตัวอย่างบทเพลงที่โด่งดังของพุ่มพวง ดวงจันทร์ในช่วงปีพ.ศ.2526-2534 จำนวน 9 เพลง

ลำดับที่	ปีพ.ศ.	ชื่อเพลง
1	2526	สาวนาสั่งแฟน
2	2527	นัดพบหน้าอำเภอ
3	2528	นอนฟังเครื่องไฟ
4	2529	อื้อฮือหล่อจัง
5	2530	กระแซะเข้ามาซิ
6	2531	สยามเมืองยิ้ม
7	2532	หนูไม่รู้
8	2533	ขอให้รวย
9	2534	ขอให้โสคทีเถอะ

ซึ่งบทเพลงข้างต้นมีลักษณะการประพันธ์เนื้อร้อง ทำนองและลักษณะทางดนตรีที่มีลักษณะเฉพาะของผู้ประพันธ์ที่สามารถทำให้พุ่มพวง ดวงจันทร์มีชื่อเสียงโด่งดัง จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าสามารถวิเคราะห์ได้ว่า พุ่มพวง ดวงจันทร์นับเป็นนักร้องที่เรียกได้ว่า มีโอกาสดีประกอบกับความสามารถพิเศษที่มีแก้วเสียงดีเข้าทางของการร้องเพลงลูกทุ่งและจากการวิเคราะห์ของผู้วิจัยพบว่าพุ่มพวง ดวงจันทร์ได้รับการสนับสนุนหลาย ๆ ด้าน ตั้งแต่ต้นนายทุนผู้ให้การสนับสนุน ตลอดจนครูเพลงที่มีฝีมือและการป้อนเพลงที่ตรงกับบุคลิกภาพหรือความถนัดของตัวนักร้อง หรือแม้กระทั่งแฟนเพลงทั่วประเทศที่ให้การต้อนรับ นับตั้งแต่เพลงสาวนาสั่งแฟน จนถึงเพลงขอให้โสคทีเถอะเป็นแนวเพลงที่นายวิเชียร คำเจริญและนายเอนก รุ่งเรืองที่เป็นผู้

เบื้องหลังทั้งทางเนื้อร้อง ทำนองและด้านดนตรี นับได้ว่าเป็นองค์ประกอบหลักที่ทำให้พุ่มพวง ดวงจันทร์ได้รับการมาตรฐานการร้องเพลงลูกทุ่งได้ยาวนาน ทั้งทางด้านน้ำเสียง ลีลา การขับร้อง มีรูปแบบที่แปลกใหม่ที่นำตื่นเต้นและน่าติดตามไม่ว่าจะเป็นลีลาการร้องการเต้น สิ่งที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ล้วนแต่เป็นส่วนผลักดันให้พุ่มพวง ดวงจันทร์ได้รับการต้อนรับจากแฟนเพลงมาโดยตลอด

นายวิเชียร คำเจริญ(ลพ บุรีรัตน์) นับได้ว่าเป็นผู้ที่มิมีบทบาทต่อพุ่มพวง ดวงจันทร์และเป็นผู้ซึ่งอยู่เบื้องหลังความสำเร็จ ถือว่าเป็นผู้ที่ได้จับประเด็นคุณสมบัติของพุ่มพวง ดวงจันทร์ และมองเห็นความสามารถในตัวทั้งทางด้านการขับร้อง ตัวโน้ตเสียงสูง เสียงต่ำได้เป็นอย่างดี การเขียนเพลงของนายวิเชียร คำเจริญที่ป้อนเพลงให้กับพุ่มพวง ดวงจันทร์ถึง150 เพลง นับตั้งแต่ชุดดาวเรืองดาวโรย สาวนาสั่งแฟน กระแจะเข้ามาซิ อื้อฮือหล่อจังจนถึงเพลงขอให้รวย ซึ่งเป็นชุดสุดท้าย เพลงที่นายวิเชียร คำเจริญแต่งให้พุ่มพวง ดวงจันทร์จะค่อนข้างทันสมัยและมีการใช้คำร้องที่มีลักษณะฟังแล้วถ้อยคำมีความแปลก ให้ความเป็นอิสระ แต่จะคอยดูแลตลอดอย่าง ต่อเนื่องเพลงที่พุ่มพวง ดวงจันทร์ ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดี มีองค์ประกอบหลายด้านเช่น ความสามารถเฉพาะตัว ซึ่งนายวิเชียร คำเจริญที่ยังได้กล่าวถึงพลังเสียงของพุ่มพวง ดวงจันทร์ มีพลังเสียงที่เหลือเพื่อสามารถที่จะโชว์เสียงได้ตลอดเพลงจังหวะยึกยัก อย่างเช่นเพลงกระแจะเข้ามาซิ อื้อฮือหล่อจัง ขับร้องได้สนุกสนาน เพราะลพ บุรีรัตน์มักจะเขียนเพลงที่ส่งเสริมให้พรสวรรค์ของนักร้องออกมาได้และยังได้รับการสนับสนุนจากนายทุน หรือแม้กระทั่งเพลงที่ตลาดต้องการ เพลงที่ฟังดีหูง่าย

ในส่วนของนักเรียบเรียงเสียงประสานเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์ก็ต้องยกให้เป็นหน้าที่ของนายเอนก รุ่งเรืองอย่างเต็มที่เช่นกัน ซึ่งส่งผลให้แนวเพลงที่ออกมาในรูปแบบที่ฉีกแนวของเพลงลูกทุ่งในสมัยนั้น ด้วยลีลาการใช้กีตาร์ไฟฟ้าโซโลคือเอาลิลาสดริงเข้ามาใส่ผสมผสานกับแนวดนตรีลูกทุ่งแบบเก่า เพลงในยุคของพุ่มพวง ดวงจันทร์ฟังแล้วสะดุดหูทันที เพลงลูกทุ่งก้าวเข้าสู่ลูกทุ่งยุคใหม่ถือว่าดนตรีเปลี่ยนไป ดนตรีในยุคนั้นเป็นการผสมผสานกันกับแนวดนตรีสมัยใหม่ จึงเป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จของพุ่มพวง ดวงจันทร์จนเป็นที่ยอมรับจากมหาชนทั่วไป

ผู้วิจัยสรุปได้ว่าความดังของเพลงลูกทุ่งในยุคของพุ่มพวง ดวงจันทร์ มาจากความสามารถแท้ ๆ ของนักร้อง แล้วมารวมกับข้อเด่นที่มาจากความสามารถของนักแต่งเพลง ความสามารถของนักเรียบเรียงเสียงประสาน จึงทำให้เป็นจุดที่พุ่มพวง ดวงจันทร์โดดเด่น มีชื่อเสียงโด่งดังในช่วงปี พ.ศ.2526-2534 ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างบทเพลงที่กล่าวมาข้างต้น

เพลงที่ 1 สาวนาล้างแฟน

สาวนาล้างแฟน

นักร้อง ฟุ่มพวง ดวงจันทร์ เนื้อร้อง/ทำนอง วิเชียร คำเจริญ

6 Dm Dm [A] Dm Dm Dm⁶ Dm

หากมี เว ลา มาเยี่ยมบ้าน นาบ้างเน้อ พี่ เน้อ อย่ามัว ไป เหนอ แสงไฟ ในเมืองมั่ง

11 Dm Dm⁶ Dm Gm Am Dm Gm A⁷ [B]

ทั้ง อย่ามัว ไป จ้อง ติด นักร้อง คน ดัง ฟุ่มเงิน เป็นตั้ง แล้ว ก็ ยัง ไม่ได้ ตัว ได้ กิน ไช

16 Dm Dm Dm⁶ Dm Dm Dm⁶ Dm Gm Am

ดาวสดๆ คาวๆ หอมๆ ฟุ้ง ฟุ้ง อย่าลืมบ้าน ฟุ้ง ที่ กิน ผัก บั้ง แกง ถั่ว เจอะสาวงาม ส่งอย่า ไป หลง ตามัว ไป คว่า มา มัว

22 Dm C F [C] Dm

ระ วัง ตัว หนอย หนา เก็บ เงิน ได้ เท่า ไหร่ แล้ว พี่ จุง มา ป่า มี พ่อ ของ พี่ ปน หา เนื่อ

28 Gm Am Gm⁶ Am [D] Dm

ไหร่ พี่ จะ กลับ บ้าน นา ช่วยส่งข่าว มา ส่วง หน้า จะได้ ไหม หาก พี่ กลับ มา ซื่อ ผ้า ตา ๆ ผากน้องบ้าง

33 Dm Dm⁶ Dm Dm Dm⁶ Dm Gm Am Dm C

เนื่อ อย่าให้ คอย เกื่อ นะ พี่อยาก มี เสื่อ ใหม่ อย่าพา หญิง งาม กลับ มา หยาม น้ำใจ หาก พา มา ได้ แต่อย่า ได้ สวย

39 1. F

เกิน

44 Dm Dm 2. F Am Dm Dm Fine

หาก พี่ กลับ

เพลงที่ 2 นัดพบน้าอำเภ

นัดพบน้าอำเภ

นักร้อง : พุ่มพวง ดวงจันทร์

คำร้อง/ทำนอง : วิเชียร คำเจริญ

7 ความ

13 Cm Gm E^b F Gm Cm
รักความรัก เจ้าขา จู๋ ๆ ก็มา ไม่ทัน ตั้ง ตัว เพียง พบหน้าตา สบตา ทำไม รักมา

19 Gm E^b F Gm F E^b F E^b
เข้า ตา มืด มัว มองอะไร เขา ตี ไปทั่ว ดูจิต ใจ หวิวไหวเต้นร้าว กงจักรดอกบัว

25 F Gm F B^b E^b F
ตัดกลัวเสียเมื่อไร คอยเว ลา เขามา ยืมให้ อยากให้ เขา เข้า มา ใกล้ ๆ

30 E^b F Gm [B] Cm
กระซิบ อะไร ก็ได้ ที่ใจ นึก เจอ ผาก เพลงลอยลม มาหา

36 Gm E^b F Gm Cm
ผู้หอบ รักมา จ้อง ตา เสนอ ผู้ ชาย หล่อเหลา คน นั้น บังเอิญ พบกัน

41 Gm E^b F Gm F E^b F
ที่หน้าอำเภ เธอจง จำ นั้น ได้ นะเธอ คน ที่ เธอ จ้อง ตา จนเข่อ

46 E^b F Gm F E^b
เธอแอบ เสนอ รักไว้ ที่สาย ตา เธอฟัง เพลงแล้ว จงทราบ ว่า ผู้ ที่

51 F E^b F
เธอ นั้น เคย จ้อง หน้า อยาก นัด สบ ตา อีก ครั้ง ที่ หน้า อำ

54 1. Gm 2. Gm
เภ เภ

เพลงที่ 3 นอนฟังเครื่องไฟ

นอนฟังเครื่องไฟ

ทำนอง/ทำนอง: อพ นุริรัตน์

♩ = 92 Beguine

Flute Am C Dm Em

7 Am A Am

ให้ ฮี ให้ ฟัง เสียง คน ให้ ไกล ๆ จาก เครื่อง ไฟ ของ คน บ้าน ได้ แต่ง

13 C Am Brass B D

กัน เข้า สาว ก็ เพื่อน เรา หมอ... เข้า บ่า รูป หล่อ... นั้น เคย เป็น แฟน ฉัน คน ลูก แข่ง แฟน เอา ไป

19 Am C Am Flute

— นอน ฟัง เครื่อง ไฟ หัว ใจ มัน สั่น เสียง เขก มา กลัว... เชิญ เข้า บ่า ดัง ถิ่น... แล้ว แยก คน ข้า... เชิญ เข้า สาว อวบ อัน

25 Dm Em Am G

— แล้ว ให้ ทั้ง สอง หอม กัน เขา จูบ กัน แน่ แล้ว เขา หอม กัน แน่

31 C Am Flute Band C

แล้ว

37 Dm Em Am C Am

จูบ กัน เข้า... เอา ชี เข้า จูบ กัน เข้า... สุข กัน เข้า

43 Flute C Am Brass C

เอา ชี เข้า สุข... ให้ พอ... เข้า สาว คง เขียง แก้ม นวล... เข้า บ่า คง ควีน... หอม แก้ม สี หนอ คน

49 D Am C Am

สุข ก็ คู่ บ่า สาว... คน เสร้า ก็ เรา... นอน นาว ใจ ผิด... เสียง เขก มา กลัว... เชิญ เข้า บ่า อยู่... ต่อ... แล้ว แยก คน ข้า

55 Flute Dm Dm Em Flute Am

— เชิญ เข้า สาว อีก หนอ... แล้ว ให้ ทั้ง สอง กอด กอ... เขา กอด กัน แน่ แล้ว

61 Am G Brass Am Flute Band Am

เขา กอด กัน แน่ แล้ว

67 C Dm Em Am

2. C Brass

73 Am Ending Am C Dm Em Am

เพลงที่ 4 อื้อฮือหล่อจ้ง

อื้อฮือ หล่อจ้ง

เรื่อง/ทำนอง : วิเชียร คำเจริญ

♩=145 soul

Guitar Cm F B^b Cm

6 Cm F B^b Cm A Cm B^b Cm

12 F B^b Cm Cm Brass V V F Brass V V

18 B^b F G7 Brass B Cm B^b Cm

24 F B^b Cm Cm Brass V V F Brass V V

30 B^b F B^b Cm Brass V V C Cm

36 E^b Cm E^b F Cm Brass

42 F Brass E^b F G7 D Cm B^b Cm

48 F B^b Cm Cm Brass V V F Brass V V

54 E^b F G7 1 Cm Cm

59 F E^b Cm Band Guitar Cm

64 F B^b Cm 2 Cm Cm B^b Cm

69 F B^b Cm Cm B^b Cm F B^b Cm Brass V V

อื้อ ฮือ หล่อ จ้ง

หล่อ จ้ง ฤ ใคร นะหนึ่งเป็น

ห่าง กัน ตั้ง สี วา อะ ฮา ใจ หาย วิชา อะ ฮือ เต จ้ง

บัก ปิ่น นา ฮิน คล่องแขน ข นั๊บ

โศด ไซ้หมอยาก ทราบ งาน เสีย ดี หม เรา วง แขนกล้ามเป็นมัด ๆ ฮือ นั๊บ กัด

แขน เล่นเบา ๆ นำ กระ ชิก เบียดกาย กระ แซะ แล้ววาง มือ แหมะ ไว้บน หัว เจ้า

อยากกระซิบเบา ๆ ว่าตอนนี้ เหงา ใจ จ้ง เคย อื้อ ฮือ หล่อ จ้ง

มาด แมน นี แฟน ของใครกัน เคย ฮือ ฟ้องงานทรมาน เซ

ใจทัก ไม่ มี เปิด เผย จะ นัง เข้า เคย คุย กั๊ว ทั้ง คิน

วง คิน อื้อ ฮือ หล่อ จ้ง อะ ฮา

หล่อ จ้ง อื้อ ฮือ หล่อ จ้ง อื้อ ฮือ หล่อ จ้ง

เพลงที่ 5 กระแซะเข้ามาซิ

กระแซะเข้ามาซิ

เนื้อร้อง พุ่มพวง ดวงจันทร์

คำร้อง/ทำนอง วิเชียร คำเจริญ

8 Dm B^b C

13 C B^b C

18 Dm F

24 [A]-[B] Dm C B^b A⁷ Dm

29 C B^b A⁷ Dm C B^b

35 A⁷ Dm C 1. B^b A⁷ 2. B^b

41 A⁷ Dm C

47 F Guitar Adlib in Dm until fade out

歌词:

เขยิบ เขยิบ เขยิบ เขยิบ เข้า มา ซิ

กระแซะ กระแซะ กระแซะ กระแซะ เข้ามา ลี

หาก ว่าคุณ รัก ปีก ดวง ใจ ปอง แต่ คุณ มัว นิ่ง มอง ฉัน ก็ ขอ ตี ไกล เข้ามา นิด
 มาด ก็ น่า ลุ้น หุ่น ก็ เจ็บ เจ็บ เชื่อง ดั่ง แมงงวง นอน ใน ฤ ฎี ให้ คน มีอ เป

ติด เข้า มา ซิ ถ้า จะ ริ รัก สว ต้อง ก้าว ไว ลุก กระทอน หนา ถ้า จะ ให้ หวาน ค่อย ๆ ทุบ รับ ทาน
 ขุด มะพร้าว นี บีน กะ ทิเมื่อ ไร จะ ได้ มัน ก็ ตัว รัก เขา เฝ้า แต่มอง ตา ห้าง ตั้ง วา สอง วา

หวาน ขึ้นมา ได้ หาก ว่าชอบ ฉัน หมั่น มา เอา ใจ จะ ไปไหน ลุก ไก่ ใน กำ มือ อีก ก็ วัน จะ ได้
 โต ยิ่ง ขา สั้น เกิด มา เป็น ชาย ถ้า มัว อาย กัน

เจาะ ไซ้ แฉง เขยิบ เขยิบ เขยิบ เขยิบ เข้า มา ซิ กระแซะ กระแซะกระแซะ กระแซะ เข้ามา ลี

เพลงที่ 6 สยามเมืองยิ้ม

สยามเมืองยิ้ม

ขับร้อง พุ่มพวง ดวงจันทร์

เนื้อร้อง/ทำนอง วิเชียร คำเจริญ

String C Dm G⁷ C Em Am

[A] จงภูมิใจเถิดที่เกิดเป็น

6 Am C Am C Em Am

ไทย มิเป็นทาสใคร และมีน้ำใจ สันปริ่ม หัวโลกกล่าวขานขนานนาม

10 Am G⁷ C G⁷ C Am

ให้ว่าสยามเมืองยิ้ม เราควรกระหมื่นถึงความดีงาม จนเป็นใจชื่อได้ชื่อว่า

[B] Am C Am C Em Am

14 Am C Am C Em Am

ไทย ร้อนมาจากไหนชาติไทยไม่เคยหวงห้าม ชามเซตชามโขงถิ่นน้ำขุน

18 Am G⁷ C G⁷ C Am [C] Dm G⁷

มาพึ่งไมบุญเมืองสยาม เรายิ้มรับตามที่ท่านต้องการ เลื่องชื่อลือนาม สยามมีแต่ใจ

22 C Dm C Am C Am Dm D Am

ใจขอเตือนท่านผู้อา คัยอย่าทำอะไรให้ไทยร้ายราน คนไทยใจชื่อเขาถือแต่โบราณกาล แต่เพียงข้าสุขหนึ่ง

27 C Dm Em Am [D] Am

จานใครลืมไปของท่านนั้นเนรคุณ คนไทยรักชาติและศาสนา เทิดองค์เจ้า

31 C Am C Em Am Am G⁷

ฟ้าผู้ทรงเปี่ยมเนื้อนาบุญ ถ้าท่านเคารพสิทธิ์ของไทย ท่านอยู่ต่อได้อีกนานทน

35 1. C G⁷ C Am Dm G⁷ C Dm C Am Am

สยามใจบุญยังยิ้มเสมอ

41 Dm D Am C Dm Em Am

46 2. C G⁷ C Am G Am C Em Am

สยามใจบุญยังยิ้มเสมอ

เพลงที่ 7 หนูไม่รู้

หนูไม่รู้

ขับร้อง พุ่มพวง ดวงจันทร์

เนื้อร้อง/ทำนอง วิเชียร คำเจริญ

Em G Em Em D

8 G Em [A] Em G Em

ขอโทษ ที่ โทษ ที่ โทษ ที่ ที่ ไป สัก คน มี เจ้า ของ ขอโทษ ที่ เกือบ จะ ตี ตรา จอ

15 G Em Am D⁷ G D Em

เขาป่าว ร้อง ว่า เขา โสด จริง ๆ หนู ไม่ รู้ ว่า มี แฟน เห็น มาด แม่น สุด เจียบ เนียบ หนึ่ง

21 G D G Em [B] Em G

หนู ไม่ รู้ จริง ๆ ว่า เขา มี ยอด หญิง กอย หวง ขอโทษ ที่ โทษ ที่ โทษ ที่ ที่ ไป

28 Em G Em Am D⁷

สัก คน มี คู่ คาง ขอโทษ ที่ ที่ ไป ขอบ ของ หวง ถ้า ไม่ ท้าง เห็น จะ แย่ แน่ เรา หนู ไม่

34 G D Em G D⁷ G

รู้ ว่า แฟน มี เห็น หล่อ ดี หนู ก็ เลย ชอบ เขา หนู ไม่ รู้ เพราะ หู เบา เขา บอก เขา ชอบ หนู คน เดียว

41 Em [C] Em D G Em D

หนู ไม่ รู้ ว่า แฟน มี เห็น หล่อ ดี หนู ก็ เลย ชอบ เขา หนู ไม่ รู้ เพราะ หู เบา เขา บอก

48 1. G Em 2. G Em Em G

เขา มี หนู คน เดียว เขา มี หนู คน เดียว ก็ หนู ไม่ รู้

54 Em Em G Em

ก็ หนู ไม่ รู้ ก็ หนู ไม่ รู้ ก็ หนู ไม่ รู้

เพลงที่ 8 ขอให้รวย

ขอให้รวย

คำร้อง/ทำนอง : วิเชียร คำเจริญ

♩ = 140

Cha Cha Cha

Drums Tacet Guitar Em

7 D Em D Em Em D ขอให้รวยขอให้

15 **A** Em Bm Em D รวย ที่ มา ช่วยงาน บุญ วัน นี้ ให้ โชค ดี โชค ดี สุขเกษม เปรมปรีดี

20 D 1. Em 2. Em Guitar รวย นะ ขอให้รวย ขอให้ รวย ขอให้รวย ขอให้ รวย

25 D Em D Em Em D รวย

31 **B** Em Em Em D งาน บุญ ไม่ มี ไฉน ให้ มี แต่ พร ให้ สวย ๆ ใคร มี ลูก หลุม ลูก ขาว ขาว นา ขอให้รวยใหญ่ ขาว ไร่ ก็ ให้รวย ด้วย ปวง ภัย อย่า ได้แผ้ว พาล

37 Em D Em **C** Em ให้ ว่า นอน สอน ง่าย อีก ด้วย เงิน ทอง ให้ เต็มห้อง เต็ม ห้อ ถ้า ไม่ ให้ พัน ผ่าน ด้วย แรงบุญ ช่วย งาน D

42 D ฟอ ขอให้ ท่าน ถูก หวย ทุก ท่าน จง มี รา ดี ผ่อง ใส ให้ ทุกข์ จง โยก

46 Em D D Em **To [A]-[B]** **With No Repeat** โศก จง ไกล อยู่ ที่ไหน ก็ ขอ ให้บุญ ช่วย อ๊ะ ขอให้รวย ขอให้

50 **Em** หลวง ให้ เพิ่ม ขึ้น ไม่ ขาด งาน ราษฎร์ ก็ ให้ ไป ได้ สบาย มา ช่วยงาน บุญ

54 D Em กัน เยอะ ไม่ เบา ขอบคุณ ทุก ท่าน ที่ ให้เกียรติ เรา และ ไม่ ลืม ของ ขาว

58 D Em Ending Em Bm ดิด มือ ก็ มา ด้วย ขอให้รวย ขอให้ รวย ที่ มา ช่วยงาน บุญ วัน นี้

63 Em D D Em Until Fade out ให้โชค ดี โชค ดี สุขเกษม เปรมปรีดี ก็ ขอให้รวย ขอให้ รวย ขอให้รวย ขอให้

เพลงที่ 9 ขอให้โสดทีเถอะ

ขอให้โสดทีเถอะ

♩ = 93

คำร้อง/ทำนอง : วิเชียร คำเจริญ

Beguine

♩ = 93

Beguine

String

Em

Bm

String&Flute

D

6

Bm

D

Bm

V

V

A

B

Bm

สื โมง เข้า เขา ต้อง มา ทุก วัน มี สาว พราว พราว
จัน อย ไม่ นาน แล้ว ไป ดู เห็น เกรง ใจ

11

Em

Bm

Flute

1. D Em D Bm

2.

ตาม มา ห้าง ห้าง เนือง สาว เขา หรือ แฟน เตียง ช้าง ท่า ทาง ส่า อย ส่า รวย จะะ หน้า
คน ตาม มา ด้วย บาง ที่ ชื่อ ทั้ง เนม ทั้ง

17

D Bm A F#m Bm

Flute

C

E

Bm

กล้าย แล้ว ฤณ คน สวย เขา ก็ ชย ถึง ไป อยาก ทราบ ว่า สาว คน นั้น เขา เป็น แฟน กัน

22

D

Em

Bm

D

หรือ ว่า เป็น ไคร ถ้า เป็น แฟน จัน ก็ ขอ โทษ แต่ ถ้า เธอ โสด จัน ก็ ดี

27

Bm

Bm

Em

A7

V

V

D

Bm

ใจ เพราะ ไม่ ได้ แย่ง ของ รัก ไคร ให้ เจ้า ของ เขา ต้อง หิว หนน ก่อน จาก กัน เขายัง หัน มอง ตา

33

Em

Bm

Flute

Bm

D

Em

D

Bm

A

เลือด สาว ชู ช่า ลิด หน้า จัน อุน ไกล เขา แล้ว ใจ เรา ว่า วัน เจ้า ประ ฤณ ขอ ให้ โสด ที เถอะ

40

F#m

Bm

V

V

String

Band

Bm

Em

Bm

ขอ ให้ โสด ที เถอะ

46

D

Bm

D

Bm

To [C]

50 F#m

51

Bm

Ending

Em

Bm

V

V

ผู้วิจัยได้เลือกเพลงที่โด่งดังในช่วงปีพ.ศ.2526-2534 โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงของความโด่งดังของพุ่มพวง ดวงจันทร์ เพื่อนำบทเพลงมาทำการวิเคราะห์เนื้อร้อง ทำนองและการเรียบเรียงเสียงประสาน จำนวน 3 เพลง ดังนี้

- ช่วงตอนต้น ปี พ.ศ.2526 คือ เพลงสาวนาสั่งแฟน
- ช่วงตอนกลาง ปี พ.ศ.2530 คือ เพลงกระแซะเข้ามาซิ
- ช่วงตอนปลาย ปี พ.ศ.2532 คือ เพลงหนูไม่รู้

เพลงสาวนาสั่งแฟน

สาวนาสั่งแฟน

นักร้อง พุ่มพวง ดวงจันทร์

วิเชียร คำเจริญ

หาก มี เา ลา มาเยี่ยมบ้าน นาบ้าง เมื่อ พี่ เื่อ อย่ามัว ไป เื่อ แสงไฟ ในเมืองมิ่ง

สั่ง อย่ามัว ไป จ้อง ติด นักร้อง คน ดัง ทุ่มเงิน เป็นดัง แล้ว ก็ ยัง ไม่ ได้ ตัว ได้ กิน ไช

ตาสด ๆ ตาขาว ๆ หอม ๆ ฟุ้ง ฟุ้ง อย่าลืมบ้าน หุง ที่ กิน ผัก บ้าง แกง ข้าว เจอะสาว ราม สักอย่า ไป หลง ตาขาว ไป ถ้ามัว

ะรังตัว หนอย หนา เก็บ เงิน ได้ เท่าไร แล้วพี่ ลุง มา บ้าง มิ พ่อ ของพี่เป็น หา เื่อ

โหร พี่ จะกลับบ้าน นา ชายส่งข่าว มา ล่วงหน้า จะได้ ไหม หาก พี่ กลับ มา ชื่อผ้า ตา ๆ ผากน้องบ้าง

เื่อ อย่าให้ กอย เกื่อ นะ พี่ ยาก มี เื่อ ใหม่ อย่าพา หลิ่ง ราม กลับ มา หยวน น้ำใจ หากพา มา ได้ แต่อย่า ได้ สาย

เกิน

หาก พี่ กลับ

ภาพที่ 5.1 แสดงเนื้อร้องและทำนองในบทเพลงสาวนาสั่งแฟน

ที่มา: นั้ตเพลงฮิต “ราชินีลูกทุ่ง” (2544: 28-29)

1. วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์ทำนองเพลงสาวนาสั่งแฟน

ผู้วิจัยได้เลือกบทเพลงสาวนาสั่งแฟน เป็นตัวอย่างในการวิเคราะห์การประพันธ์ทำนองและเนื้อร้อง ซึ่งเป็นผลงานการประพันธ์ของนายวิเชียร คำเจริญ(ลพ บุรีรัตน์) ในปีพ.ศ.2526 บทเพลงสาวนาสั่งแฟนได้รับรางวัลพระราชทานขับร้องเพลงดีเด่น จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปีพ.ศ.2532 ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์ และถือได้ว่าเป็นช่องแรกที่ทำให้พุ่มพวง ดวงจันทร์มีชื่อเสียงโด่งดัง โดยการวิเคราะห์ดังนี้

1.1 รูปแบบของเพลง (Form)

เพลงสาวนาสั่งแฟนบทเพลงมี 4 ท่อนที่จัดอยู่ในประเภทที่มีทำนองใหม่เพิ่มขึ้นทุกท่อน โดยไม่ซ้ำทำนองเดิม มีลักษณะเป็นProgressive คือ ท่อนที่ 1 2 3 4 ดังภาพที่ 5.2

|| : A : || : B : || : C : || : D : ||

ภาพที่ 5.2 แสดงรูปแบบของเพลงสาวนาสั่งแฟน

7 Dm [A] Dm Dm Dm^o
 ทาส มี เว ลา มา เริ่ม บ้าน นา บ้าง แน่ ที่ แน่ อร่า มัว ไป

10 Dm Dm Dm^o Dm
 เหน้ แสง ไฟ ใน เมียง มิ่ง คัง อร่า มัว ไป อัง คิก นิส ร้อง คน คัง

13 Gm Am Dm Gm A⁷
 ห่ม เติน เป็น คัง แล้ว ลี รัง ไม่ ไค่ คัว ไค่ ลิน ไค่

ภาพที่ 5.3 แสดงท่อน A ของเพลงสาวนาสั่งแฟนห้องที่ 7-15

15 Gm A7 [B] Dm

ตัว ได้ สิ้น ไหว่ คาว สก ๆ คาว ๆ ทอม ๆ ฟัง

17 Dm Dm⁶ Dm Dm Dm⁶

ฟัง ชง่า ลิม บ้าน หุ่น ที่ สิ้น ผัส บัง แสง ตัว เฉอะ สาว งาม

20 Dm Gm Am Dm C

ส่ง ชง่า ไป หลง คา มั่ว ไป คว้า มา มั่ว อะ รัง ตัว หน่อง

23 F

หนา เล็บ

ภาพที่ 5.4 แสดงท่อน B ของเพลงสาวนาสั่งแฟนห้องที่ 15-23

23 F [C] Dm 27

หนา เล็บ เดิน ได้ เท่า ไหร่ แล้ว พี่ ลุง มา ป้า มี พ่อ ของ พี่ ปั่น ทา มื้อ

28 Gm 31 Am Gm Am

ไทร พี่ จะ สลับ บ้าน นา ช่าง ส่ง ช่าง มา ล่วง หน้า จะ ได้ ไหม ทาส พี่ สลับ

ภาพที่ 5.5 แสดงท่อน C ของเพลงสาวนาสั่งแฟนห้องที่ 24-31

29 Gm 31 Am Gm Am Dm [D]

ช่วง ส่ง ขาว มา ล่วง หน้า จะ ได้ โหม ทาส ที่ สลับ มา ซื้ ผ้า ทา ๆ ผาส นิ่ง บ้าง

33 Dm Dm^o Dm Dm Dm^o Dm

แน่ ข่า ให้ออ เลื้ เน ที่ ขราส มี เดื้ โหม ข่า พา ทู้ง จาม สลับ มา ทราม น้ำ ใด

37 Gm Am Dm C 39 F

ทาส พา มา ได้ แต่ ข่า ได้ สวร เ็น

ภาพที่ 5.6 แสดงท่อน D ของเพลงสาวนาสั่งแฟนห้องที่ 31-39

1.2 ท่วงทำนอง (Melody)

ท่วงทำนอง คือ การจัดลำดับของเสียงสูงต่ำของเพลงสาวนาสั่งแฟน ซึ่งความยาวของทำนองเพลงมีจำนวนห้องเพลงรวมทั้งสิ้น 42 ห้องเพลง ประกอบด้วยส่วนนำ(Introduction) ส่วนจบ(Ending) และตอน(Section) ต่าง ๆ ดังตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 แสดงจำนวนห้องเพลงของบทเพลงสาวนาสั่งแฟน

ส่วน/ตอน	ส่วนนำ	ท่อน A	ท่อน B	ท่อน C	ท่อน D	ท่อนจบ
ห้องเพลง	1-6	7-15	16-23	24-31	32-39	40-42
รวม	7 ห้อง	8 ห้อง	8 ห้อง	8 ห้อง	8 ห้อง	3 ห้อง

1.3 ระบบเสียง (Tuning System)

ระบบเสียงของบทเพลงสาวนาสั่งแฟนเป็นแบบ คือ โทนิค(Tonic)อยู่ที่ตัวเร (อ่านแบบ Move Do ในบันไดเสียง C เมเจอร์)

1.4 บันไดเสียง (Scales)

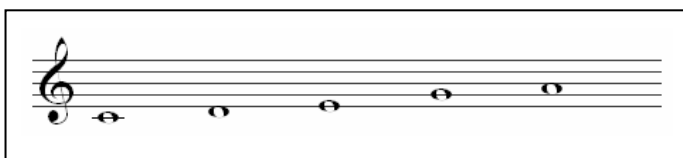
เพลงสาวนาสั่งแฟนในทางร้องเป็นบันไดเสียง F เมเจอร์ แต่ในการเรียบเรียงประเลียงประสาน ผู้เรียบเรียงเสียงประสานนำเอาคอร์ดซึ่งเป็นลักษณะไมเนอร์คอร์ด(relative minor)คือ D ไมเนอร์มาใช้ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของผู้เรียบเรียงเสียงประสาน ตั้งแต่ห้องเพลงที่ 1-55

ภาพที่ 5.7 แสดงลักษณะบันไดเสียง F เมเจอร์ของเพลงสาวนาสั่งแฟน

1.5 กลุ่มเสียง (Mode)

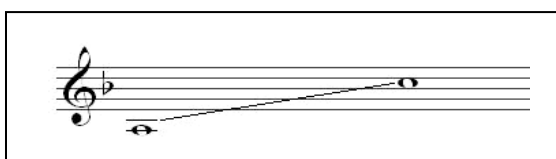
เพลงสาวนาสั่งแฟนกลุ่มเสียงที่ใช้มี 5 เสียง เรียกว่า Pentatonic Mode ได้แก่เสียง โด เร มี ซอล ลา

ภาพที่ 5.8 แสดงลักษณะของกลุ่มเสียง Pentatonic Mode เพลงสาวนาสั่งแฟน

1.6 ช่วงเสียง (Ranges)

เพลงสาวนาสั่งแฟน มีความกว้างของระดับเสียงต่ำสูงถึงสูงสุด คือ โน้ตต่ำสุดคือ ตัวลาต่ำ (A) ของกุญแจซอลและโน้ตสูงสุดคือ ตัวโดสูง (C) ของกุญแจซอล

ภาพที่ 5.9 แสดงช่วงเสียงต่ำสุดถึงสูงสุดของเพลงสาวนาสั่งแฟน

1.7 รูปลักษณะของท่วงทำนอง (Melodic Contour)

เพลงสาวนาสั่งแฟน มีรูปลักษณะของท่วงทำนองดังนี้

- ทำนองแบบลักษณะต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน (Conjunct) เพลงสาวนาสั่งแฟน

มีลักษณะต่อเนื่องเชื่อมโยงกันทั้งเพลง ยกตัวอย่าง ท่อน C ห้องเพลงที่ 27-31

ภาพที่ 5.10 แสดงทำนองแบบลักษณะต่อเนื่องเชื่อมโยงกันของเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน C ห้องเพลงที่ 27-31

1.8 โครงสร้างของประโยค (Sentence Structure)

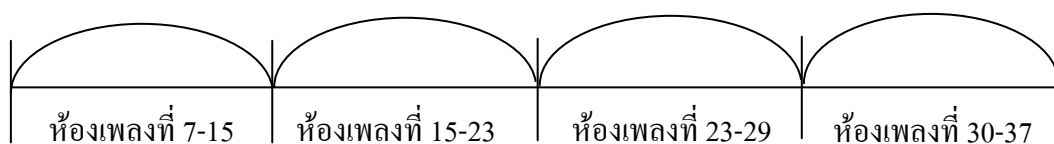
เพลงสาวนาสั่งแฟน มีประโยคหลัก 4 ประโยค ได้แก่

ประโยคที่ 1 ห้องเพลงที่ 7-15 (ท่อน A)

ประโยคที่ 2 ห้องเพลงที่ 15-23 (ท่อน B)

ประโยคที่ 3 ห้องเพลงที่ 23-29 (ท่อน C)

ประโยคที่ 4 ห้องเพลงที่ 30-37 (ท่อน D)

ภาพที่ 5.11 แสดงโครงสร้างประโยคหลักของเพลงสาวนาสั่งแฟนเริ่มจากห้องที่ 7-15 , 15-23 , 23-29 และ 30-37

- ประโยคเพลงและการพัฒนาประโยคเพลง

เพลงสาวนาสั่งแฟนในแต่ละท่อน ประกอบด้วยประโยคและการพัฒนาประโยคเพลง ผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะท่อน A กับท่อน B เนื่องจากในท่อนอื่น ๆ มีลักษณะประโยคเพลงและการพัฒนาประโยคที่ใกล้เคียงกันท่อน A ทำนองเพลงในห้องเพลงที่ 8-9 มีการพัฒนาทำนองเพลงใน

ท่อน B ห้องเพลงที่ 16-17 โดยใช้กระบวนการของการแปร(Variation) เป็นเทคนิคที่นำการเข้ามาดัดแปลง แต่ยังคงรักษาทางเดิมไว้ ดังปรากฏในภาพที่ 5.12 และภาพที่ 5.13

6 Dm Dm [A] Dm Dm Dm⁶ Dm

หาก มี ว... ลา มา เขียม บ้าน นา บ้าง เนื้อ ตี เนื้อ อย่า มัว ไป เพื่อ แสง ไฟ ใน เมือง มั่ง

ภาพที่ 5.12 แสดงลักษณะการพัฒนาทำนองของเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน A ห้องเพลงที่ 8-9

15 Gm A⁷ [B] Dm Dm Dm⁶ Dm

ตัว ได้ กิน ไข่ ดาว ลด ๆ ดาว ๆ หอม ๆ ฟุ้ง ฟุ้ง อย่า สิม บ้าน ฟุ้ง ที่ กิน ผัก นึ่ง แกง

ภาพที่ 5.13 แสดงลักษณะการพัฒนาทำนองของเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน B ห้องเพลงที่ 17

ท่อน A ทำนองเพลงในห้องเพลงที่ 14-15 มีการพัฒนาทำนองเพลงในท่อน B ห้อง เพลงที่ 22-23 โดยใช้กระบวนการของการแปร(Variation) ดังปรากฏในภาพที่ 5.14และภาพที่ 5.15

11 Dm Dm⁶ Dm Gm Am 14 Dm 15 Gm A⁷

ตั้ง อย่า มัว ไป จ้อง ติด นัก ร้อง คน ตั้ง ห่ม เงิน เป็น ตี แล้ว ก็ ยัง ไม่ได้ ตัว ได้ กิน ไข่

ภาพที่ 5.14 แสดงลักษณะการพัฒนาทำนองของเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อนA ห้องเพลงที่ 14 - 15

19 Dm Dm⁶ Dm Gm Am 22 Dm C 23 F

ตัว เจอะ สาว งาม ลัง อย่า ไป หลง ตา มัว ไป ตัว มา มัว ระ วัง ตัว หนอย หนา เก็บ

ภาพที่ 5.15 แสดงลักษณะการพัฒนาทำนองของเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน B ห้องเพลงที่ 22-23

ท่อน C ทำนองเพลงในห้วงเพลงที่ 23-31 เป็นส่วนที่มีการพัฒนาจากทำนองหลัก (Development) ทำให้เกิดความแตกต่างจากทำนองหลัก(ท่อนA) ห้วงเพลงที่ 7-14 ดังปรากฏใน ภาพที่ 5.16 และภาพที่ 5.17

23 F [C] Dm
 หนา เก็บ เงิน ได้ เท่า ไหร่ แล้ว พี่ ลุง มา ป้า มี พ่อ ของ พี่ บ่น หา
 27 Gm Am Gm Am
 เมื่อ ไหร่ พี่ จะ กลับ บ้าน นา ช่วย ลุง ขาว มา ล้วง หน้า จะ ได้ ไหม หาก พี่ กลับ

ภาพที่ 5.16 แสดงลักษณะการพัฒนาทำนองของเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน C ห้วงเพลงที่ 23-31

6 Dm 7 Dm [A] Dm Dm Dm6 Dm
 หาก มี เว ลา มา เยี่ยม บ้าน นา บ้าง เนื้อ พี่ เนื้อ อย่า มัว ไป เหนอ แสง ไฟ ใน เมือง มั่ง
 11 Dm Dm6 Dm Gm Am 14 Dm Gm A7
 ตั้ง อย่า มัว ไป จ้อง ติด นัก ร้อง คน ตั้ง ทุ่ม เงิน เป็น ตั้ง แล้ว ก็ ยัง ไม่ ได้ ตัว ได้ กิน ไข่

ภาพที่ 5.17 แสดงลักษณะการพัฒนาทำนองของเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน A ห้วงเพลงที่ 7-14

ท่อน D ทำนองเพลงในห้วงเพลงที่ 31-39 เป็นส่วนย้อนกลับต้น (Recapitulation) โดยการ กลับมาในส่วนทำนองหลักอีกครั้งหนึ่ง ดังภาพที่ 5.18

31 Am Gm Am [D] Dm Dm Dm⁶ Dm Dm Dm⁶

ไหม หาก พี่ กลับ มา ชื้อ ผ้า ตา ๆ ผาก น่อง บ้าง เนื้อ อย่า ให้ คอย เก้อ นะ พี่ อย่าก มี เลื่อ ใหม อย่า พา หญิง

36 Dm Gm Am Dm C 1. 39

งาม กลับ มา หยาม น้ำ ใจ หาก พา มา ได้ แต่ อย่า ได้ สวย เกิน

ภาพที่ 5.18 แสดงทำนองเพลงท่อน D ของเพลงสาวนาสั่งแฟน ห้องเพลงที่ 31-39 ย้อนกลับมาในทำนองหลัก

1.9 จังหวะ (Rhythm)

เพลงสาวนาสั่งแฟน มีจังหวะเพลงดังนี้

- อัตราจังหวะ (Time หรือ Meter) เพลงสาวนาสั่งแฟน อยู่ในอัตราจังหวะ 4/4
 ถัดใน 1 ห้องมี 4 จังหวะ ♩ = 1 ดังภาพที่ 5.19

Dm Dm Dm⁶ Dm Dm Dm⁶ Dm

1 2 3 4 1 2 3 4

ภาพที่ 5.19 แสดงตัวอย่างอัตราจังหวะ 4/4 ของเพลงสาวนาสั่งแฟน

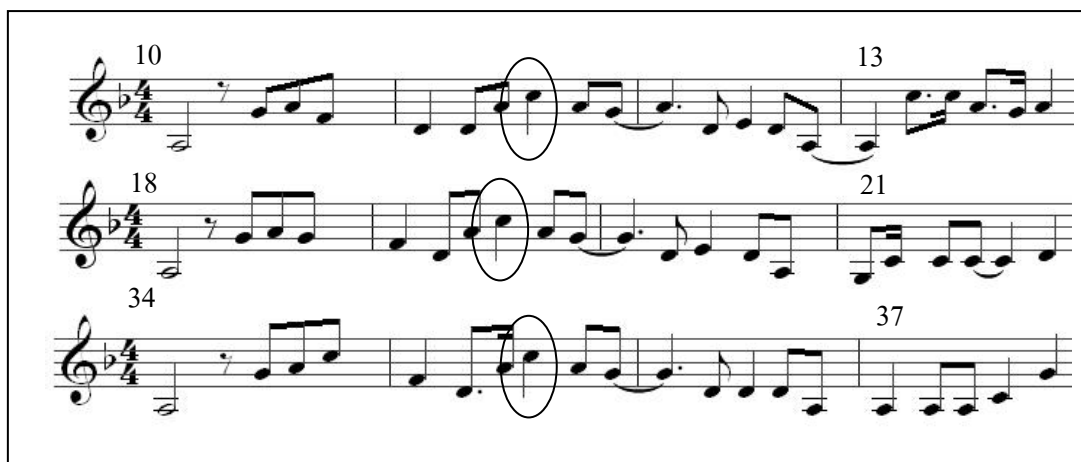
- อัตราความเร็ว (Tempo) เพลงสาวนาสั่งแฟน ใช้อัตราความเร็วอยู่ที่
 ซ้ำปานกลางประมาณ 84

- จังหวะที่ใช้ในบทเพลงสาวนาสั่งแฟนคือ Medium Soul

ภาพที่ 5.20 แสดงลักษณะจังหวะ Medium Soul ของเพลงสาวนาสั่งแฟน

1.12 จุดไคลแมกซ์ของทำนอง (Melodic Climax)

ทำนองเพลงสาวนาสั่งแฟนมีจุดไคลแมกซ์ที่เกิดจากจุดยอดของทำนอง(High Point) โดยพบอยู่ 1 แห่ง คือในห้องเพลงที่ 10-13 , 18-21 และ 34-37 จุดไคลแมกซ์ คือโน้ตตัวโดสูง (C) ในห้องที่ 11,19 และ 35 ดังปรากฏในภาพที่ 5.24

ภาพที่ 5.24 แสดงจุดไคลแมกซ์ คือโน้ตตัวโดของเพลงสาวนาสั่งแฟนในห้องเพลงที่ 11,19 และ 35

1.13 เทคนิคในการพัฒนาประโยคเพลง

เพลงสาวนาสั่งแฟน ใช้เทคนิคในการพัฒนาประโยคเพลงดังนี้

- การซ้ำ(Repetition) มีลักษณะการซ้ำส่วนโน้ต ห้องเพลงที่ 6-7,14-15และ 30-31 ดังภาพที่ 5.25

ภาพที่ 5.25 แสดงลักษณะการใช้เทคนิคการซ้ำส่วนโน้ตของเพลงสาวนาสั่งแฟนในห้องเพลงที่ 6-7,14-15 และ 30-31

2. วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์เนื้อร้องเพลงสาวนาสั่งแฟน

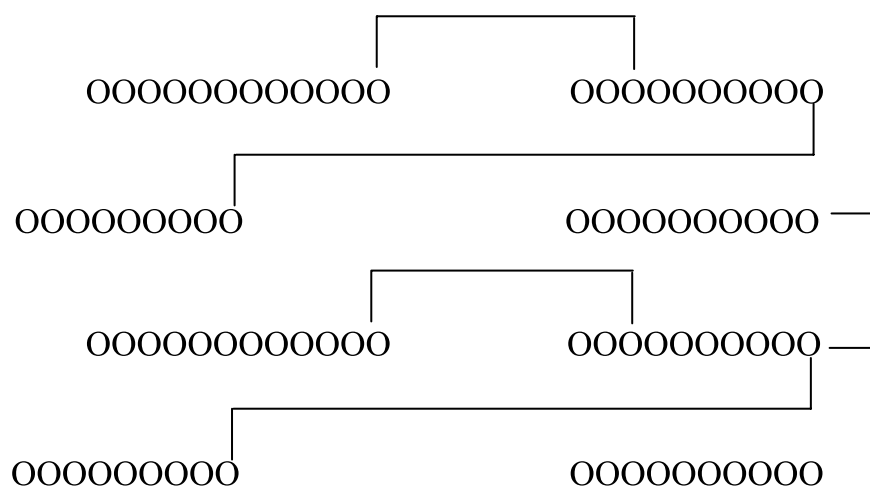
การประพันธ์เนื้อร้อง หมายถึง เนื้อร้องที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้ประพันธ์ในด้านการใช้ถ้อยคำและโวหาร บทเพลงเป็นวรรณกรรมที่เข้าถึงประชาชนได้ง่าย โดยเฉพาะเพลงลูกทุ่งที่มีความสนุกสนานช่วยผ่อนคลายอารมณ์ให้กับผู้ฟังด้วยถ้อยคำและโวหารที่ผู้ประพันธ์นำมาใช้ด้วยเหตุนี้จึงน่าสนใจว่านายวิเชียร คำเจริญ(ลพ บุรีรัตน์) ประพันธ์เพลงลูกทุ่งให้พุ่มพวง ดวงจันทร์ขับร้อง ใช้ท่วงทำนองในลักษณะใดจึงทำให้บทเพลงที่พุ่มพวง ดวงจันทร์ขับร้องเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน ในการวิเคราะห์การประพันธ์เนื้อร้องเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์ จะวิเคราะห์ถึงการใช้ถ้อยคำในเรื่อง การใช้คำง่าย การใช้คำไพเราะ การใช้ซ้ำคำ การใช้คำซ้อน การเล่นคำ การใช้คำอุทานและการเลียนเสียง การใช้คำภาษาอังกฤษ การใช้คำแสลง การใช้โวหาร

เพลงสาวนาสั่งแฟน

หากมีเวลามาเยี่ยมบ้านนาบ้างเนื้อดีเนื้อ	อย่ามัวไปเห่อแสงไฟในเมืองมั่งคั่ง
อย่ามัวไปจ้องติดนักร้องคนดัง	ทุมเงินเป็นตั้งแล้วก็ยังไม่ได้อะไร
ได้กินไข่ดาวสดสด คาวคาว หอมหอม ฟุ้งฟุ้ง	อย่าลืมบ้านทุ่งที่กินผักบุ้งแกงคั่ว
เจาะสาวงามส่งอย่าไปหลงตามัว	ไปคว้ามามัวระวังตัวหน่อยหนา
เก็บเงินได้เท่าไรแล้วพี่	ลูงมาปามีพ่อของพี่บ่นหา
เมื่อไหร่ที่จะกลับบ้านนา	ช่วยส่งข่าวมาล่วงหน้าจะได้ไหม
หากพี่กลับมาซื้อผ้าตาตา ผ่ากนึ่งบ้างเนื้อ	อย่าให้คอยเกื้อนนะพี่อยากมีเสื้อใหม่
หากพาหญิงงามกลับมาหามาน้ำใจ	หากพามาได้แต่อย่าให้สวຍกิน

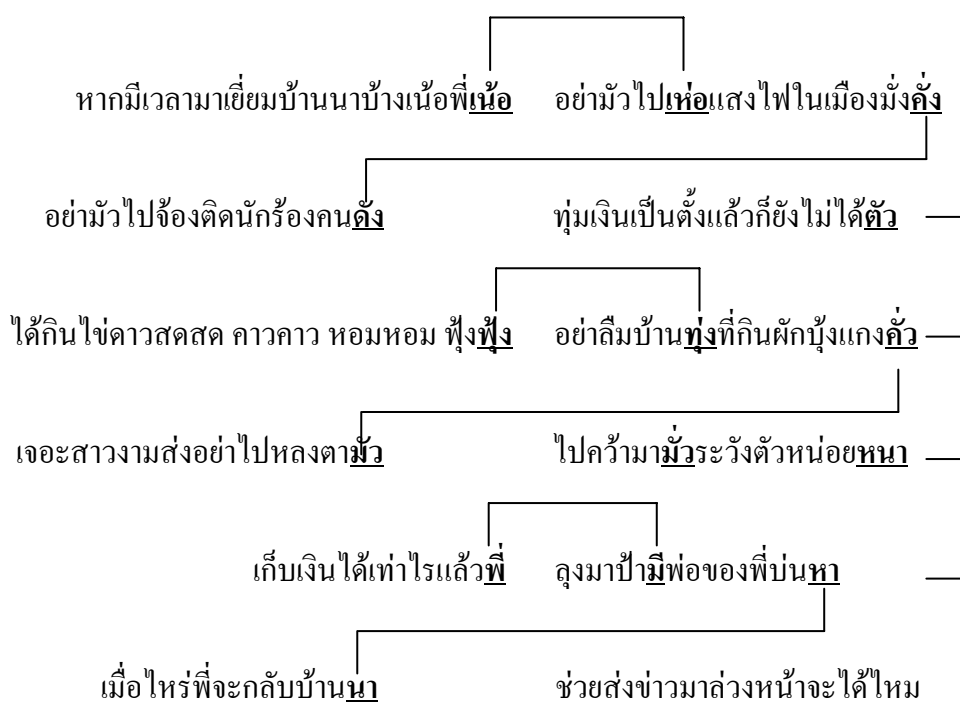
วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์เนื้อร้องเพลงสาวนาสั่งแฟน ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์ ผลงานการประพันธ์เนื้อร้องของนายวิเชียร คำเจริญ(ลพ บุรีรัตน์) ในด้านการใช้ถ้อยคำ โดยมุ่งพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

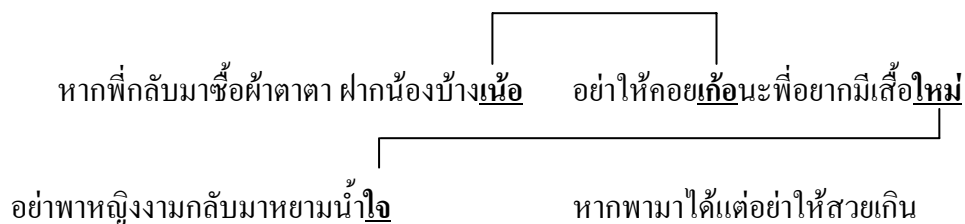
2.1 การใช้คำไพเราะ การใช้คำไพเราะเป็นกลวิธีที่ผู้ประพันธ์เลือกเฟ้นถ้อยคำที่ไพเราะในลักษณะกวีโวหาร ซึ่งหมายถึงการเลือกคำที่เพริศพรึง มีสัมผัสมาใช้ในการประพันธ์ เพลงสาวนาสั่งแฟนมีการใช้คำไพเราะที่มีสัมผัสนอกและสัมผัสใน ซึ่งมีลักษณะเหมือนกลอนแปด

ภาพที่ 5.26 แสดงรูปแบบของกลอนแปดที่มีการสัมผัสนอกและสัมผัสในเพลงสาวนาสั่งแฟน
ที่มา: หลักภาษาไทย(2545: 419)

สัมผัสนอก หมายถึง คำที่บังคับให้คล้องจองกันระหว่างวรรคหนึ่งกับอีกวรรคหนึ่ง ซึ่งตำแหน่งที่ต่าง ๆ กัน ตามชนิดของคำประพันธ์นั้น ๆ สัมผัสนอกนี้เป็นสัมผัสบังคับซึ่งจำเป็นต้องมี จะขาดไม่ได้ เพลงสาวนาสั่งแฟนมีคำสัมผัสนอกดังนี้

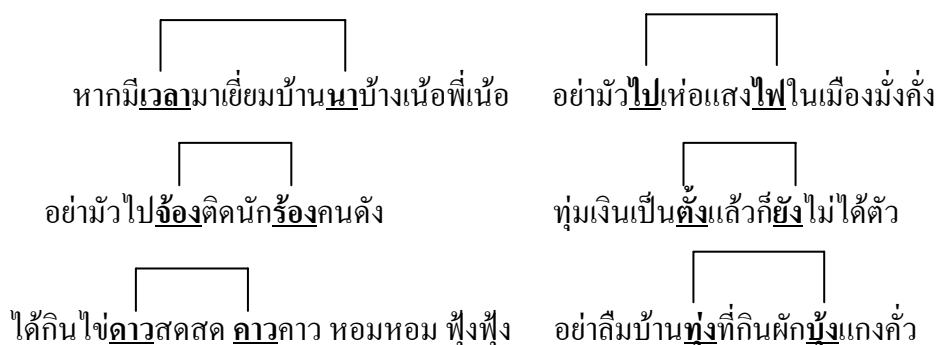
ภาพที่ 5.27 แสดงเนื้อร้องของเพลงสาวนาสั่งแฟนที่มีคำสัมผัสนอก

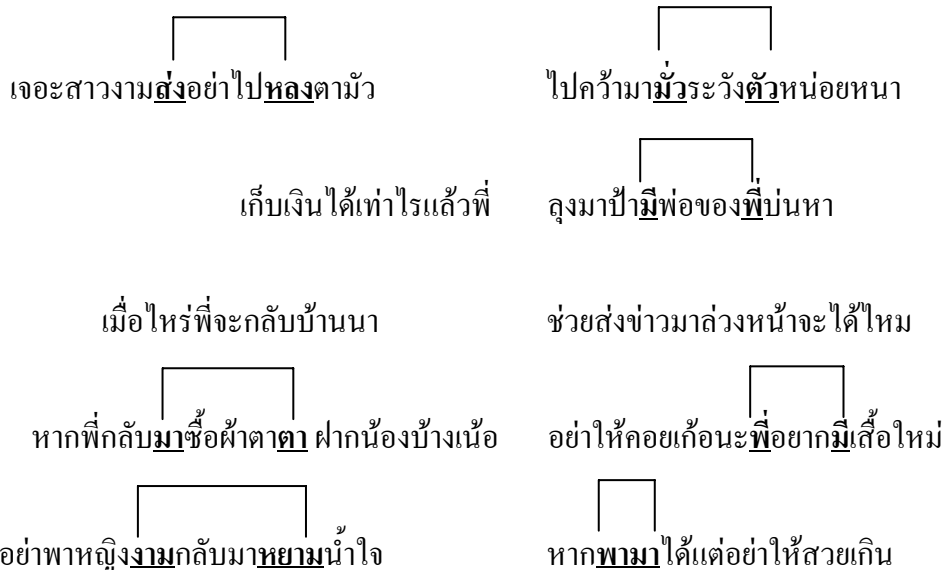
จากภาพที่ 5.27 พบลักษณะการใช้คำที่มีสัมผัสนอกในบทเพลงสาวนาสั่งแฟน
จำนวน 26 คำ คือ

เนื้อ สัมผัสกับ	เห่อ	ดั่ง สัมผัสกับ	คั่ง
ดั่ง สัมผัสกับ	ตั้ง	ฟุ้ง สัมผัสกับ	ทุ้ง
เนื้อ สัมผัสกับ	เกื้อ	ตัว สัมผัสกับ	คั่ว
มัว สัมผัสกับ	คั่ว	จ้อง สัมผัสกับ	ร้อง
พี่ สัมผัสกับ	มี	หนา สัมผัสกับ	หา
นา สัมผัสกับ	หา	เนื้อ สัมผัสกับ	เกื้อ
ใจ สัมผัสกับ	ใหม่		

สัมผัสใน หมายถึง คำที่คล้องกันและอยู่ในวรรคเดียวกัน จะเป็นสัมผัสคู่เรียงคำติดต่อกันหรือจะเป็นสัมผัสสลับ เรียงคำอื่นแทรกคั่นไว้ระหว่างคำที่สัมผัสก็ได้ สุดแต่จะเหมาะสมทั้งไม่มีกฎเกณฑ์จำกัดว่า จะต้องมียุตรงนั้นตรงนี้เหมือนอย่างสัมผัสนอกและไม่จำเป็นจะต้องใช้สระอย่างเดียวกันด้วย เพียงแต่ให้อักษรเหมือนกันหรือเป็นอักษรประเภทเดียวกันหรืออักษรที่มีเสียงคู่กันก็ใช้ได้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1) สัมผัสสระ หมายถึง คำคล้องจองที่มีเสียงสระและมาตราสะกดอย่างเดียวกัน เพลงสาวนาสั่งแฟนมีคำสัมผัสสระดังนี้

ภาพที่ 5.28 แสดงเนื้อร้องของเพลงสาวนาสั่งแฟนที่มีคำสัมผัสสระ

จากภาพที่ 5.28 พบลักษณะการใช้คำที่มีสัมผัสสระในบทเพลงสาวนาสั่งแฟน

จำนวน 26 คำ คือ	เวลา สัมผัสกับ นา	ไป สัมผัสกับ ไฟ
	จ้อง สัมผัสกับ ร้อง	ตั้ง สัมผัสกับ ยัง
	ดาว สัมผัสกับ คาว	ทุ้ง สัมผัสกับ บ้าง
	ส่ง สัมผัสกับ หลง	มั่ว สัมผัสกับ ตัว
	มี สัมผัสกับ พี่	มา สัมผัสกับ ตา
	พี่ สัมผัสกับ มี	งาม สัมผัสกับ หยาม
	พา สัมผัสกับ มา	

2) สัมผัสอักษร หมายถึง คำคล้องจองที่ใช้ตัวสระชนิดเดียวกัน หรือตัวอักษรประเภทเดียวกัน หรือใช้ตัวอักษรที่มีเสียงคู่กันที่เรียกว่าอักษรคู่ เช่น ข ค ฃ หรือ ถ ท ฑ เป็นต้น บทเพลงสาวนาสั่งแฟนไม่พบคำสัมผัสอักษร

2.2 การใช้คำง่าย การใช้คำง่ายเป็นกลวิธีที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้รวดเร็วและถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เพลงสาวนาสั่งแฟนมีลักษณะแบบคำพูดชาวบ้าน ดังภาพตัวอย่างที่ 5.29

ท่อน A ประโยคที่ว่า หากมีเวลามาเยี่ยมบ้านนาบ้างเน้อพี่เน้อ คำว่า เน้อ เป็นภาษาพูดซึ่งชาวบ้านมักใช้พูดแทนคำว่า นะ

ท่อน D ประโยคที่ว่า หากพี่กลับมาซื้อผ้าตาตา ฝากน้องบ้างเนื้อคำว่า ผ้าตาตา เป็นคำง่าย ๆ หมายถึง ผ้าลายสก๊อต

ท่อน A

หาก มี เว ลา มา เยี่ยม บ้าน นา บ้าง เนื้อ พี่ เนื้อ

ท่อน D

หาก พี่ กลับ มา ซื้อ ผ้า ตา ๆ ฝาก น้อง บ้าง เนื้อ

ภาพที่ 5.29 แสดงลักษณะแบบภาษาพูดของชาวบ้านของเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน A ห้องเพลงที่ 7-9 และ การใช้คำง่ายในท่อน D ห้องเพลงที่ 31-33

2.3 การใช้ซ้ำคำ การใช้ซ้ำคำ หมายถึง การนำคำและวลีที่เหมือนกันมาเรียงไว้ ซิดกันหรือมีคำอื่นคั่น เพื่อย้ำความให้ความหมายกว้างขึ้น เน้นความรู้สึกให้เด่นชัดขึ้น บทเพลงสาวนาสั่งแฟนมีการใช้ซ้ำคำในท่อน B ห้องเพลงที่ 16-17 ดังตัวอย่างภาพที่ 5.30 ประโยคที่ว่า ได้กินไข่ดาวสดสด คาวคาว หอมหอม ฟุ้งฟุ้ง คำว่า สดสด คาวคาว หอมหอม หมายถึง ได้ไปกินของดี ๆ ใหม่ ๆ

ท่อน B

ได้ กิน ไข่ ดาว สด ๆ คาว ๆ หอม ๆ ฟุ้ง ฟุ้ง

ภาพที่ 5.30 แสดงการใช้ซ้ำคำของเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน B ห้องเพลงที่ 16-17

2.4 การใช้คำซ้อน คำซ้อนหมายถึง คำ ๆ หนึ่งที่ประกอบด้วยคำคึงกันอยู่ 2 คำ แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงกันหรือความหมายแนวเดียวกัน คำที่นำมาซ้อนกันนี้อาจจะเป็นคำไทยแท้

หรือคำที่ยืมมาจากภาษาอื่นก็ได้ บทเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน A ห้องเพลงที่ 10-11 ดังตัวอย่างภาพที่ 5.31 ประโยคที่ว่า อย่ามัวไปเห่อแสงไฟในเมืองมั่งคั่ง

ท่อน A

10 11

Dm Dm⁶ Dm Dm Dm⁶

อย่า มัว ไป เห่อ แสง ไฟ ใน เมือง มั่ง คั่ง อย่า มัว ไป

ภาพที่ 5.31 แสดงการใช้คำซ้อนของเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน A ห้องเพลงที่ 10-11

2.5 การเล่นคำ การเล่นคำ หมายถึง การใช้คำๆ เดียว ความหมายต่าง ๆ รวมทั้งคำๆ เดียว แต่ใช้หลาย ๆ ที่และรวมถึงการซ้ำอักษรด้วย การเล่นคำมีส่วนช่วยให้ข้อความมีอรรถรส ฟังแล้วไพเราะรื่นหู บทเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน B ห้องเพลงที่ 16-17 ดังตัวอย่างภาพที่ 5.32 ประโยคที่ว่า ได้กินไข่ดาวสุกสุก ควาวควาว หอมหอม

ท่อน B

16 17

Gm A⁷ [B] Dm Dm Dm⁶

ได้ กิน ไข่ ดาว สด ๆ ดาว ๆ หอม ๆ ฟุ้ง ฟุ้ง

ภาพที่ 5.32 แสดงการเล่นคำของเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน B ห้องเพลงที่ 16-17

2.6 การใช้คำสแลง คำสแลง หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่เกิดขึ้นใหม่ คำที่เปลี่ยนแปลงไปจากภาษาปกติและคำที่มาจากภาษาต่างประเทศบางคำ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำแปลกใหม่ที่ให้อารมณ์ความรู้สึก การใช้คำสแลงในเพลงถูกท่วงนิยมใช้คำสแลงตามยุคตามความนิยมที่มีคนใช้คำเหล่านั้นเป็นจำนวนมาก แต่ไม่เป็นที่ยอมรับในภาษาทางการ บทเพลงสาวนาสั่งแฟนในท่อน B ห้องเพลงที่ 16-17 ดังตัวอย่างภาพที่ 5.33 ประโยคที่ว่า ได้กินไข่ดาวสุกสุก ควาวควาว หอมหอม ฟุ้งฟุ้ง

ท่อน B

16 17

Gm A7 [B] Dm Dm Dm⁶

ได้ กิน ไข่ คาว ลด ๆ คาว ๆ หอม ๆ ฟุ้ง ฟุ้ง

ภาพที่ 5.33 แสดงการใช้คำสแลงของเพลงสาวนาสั่งแฟน ในท่อน B ห้องเพลงที่ 16-17

เพลงสาวนาสั่งแฟน ผลงานการประพันธ์เนื้อร้องและทำนองของนายวิเชียร คำเจริญ ผู้ประพันธ์เพลงยึดหลักฉันทลักษณ์โดยมีการใช้คำไพเราะมีสัมผัสนอกและสัมผัสใน การใช้คำง่าย การใช้ซ้ำคำ การใช้คำซ้อน การเล่นคำและการใช้คำสแลง

เพลงสาวนาสั่งแฟนเป็นบทเพลงที่แต่งขึ้นได้ตามสภาพของความเป็นจริงของสังคมชนบท ชาวไร่ ชาวนา โดยเนื้อหาของเพลงเป็นไปในลักษณะของการรำพึงถึงคนรัก ที่ได้ไปทำงานในเมืองหลวง คือ เนื้อความโดยรวมพูดถึงสาวบ้านนาที่ถูกรักไปอยู่เมืองกรุง สาวบ้านนาได้ส่งข่าวไปถึงผู้ชาย โดยบอกว่ามีคนคอยถามข่าวอยู่ ว่าทำอะไร ที่ไหนบ้างและบอกว่าย่าไปเผลอใจกับแสงสี เพราะพ่อ แม่ ลูก ป้าเป็นห่วงรวมทั้งตัวสาวบ้านนาด้วย ถ้ากลับบ้านมาก็อย่าลืมซื้อของติดมือมาด้วย ถึงยังยัยสาวบ้านนาก็คอยอยู่ บทเพลงนี้มีความโดดเด่นของเนื้อร้องมีลักษณะเอื้อนคำที่เรียกว่า ใช้สำเนียงเหนอ ตามแบบฉบับของนักร้องสุพรรณ เช่นคำว่า “บ้างเนื้อฟี่เนื้อ” คำนี้เป็นจุดเด่นของเพลงสาวนาสั่งแฟน ซึ่งวิเชียร คำเจริญได้แต่งโดยวิเคราะห์แล้วว่าถ้าใช้เนื้อร้องธรรมดาอาจไม่ดัง ในจุดนี้ถือได้ว่าเป็นความสามารถเฉพาะตัวของผู้แต่ง

สำหรับคำที่มีลักษณะเด่นอีกหนึ่งคำคือ “ผ้าตาตา” ซึ่งหมายถึงผ้าที่มีลวดลาย ผู้ประพันธ์นายวิเชียร คำเจริญใช้การเล่นคำตรง ๆ ซึ่งถือเป็นจุดหนึ่งที่เป็นเอกลักษณ์อันมีเสน่ห์ของเพลงลูกทุ่งอย่างยิ่ง เพลงสาวนาสั่งแฟนเป็นเพลงที่สร้างชื่อเสียงให้แก่พุ่มพวง ดวงจันทร์ เป็นผลงานของนายวิเชียร คำเจริญ(ลพ บุรีรัตน์) แต่งให้พุ่มพวง ดวงจันทร์ร้องในยุคต้น ๆ

สรุปได้ว่าเพลงสาวนาสั่งแฟนที่นายวิเชียร คำเจริญแต่งให้กับพุ่มพวง ดวงจันทร์ขับร้อง มีลักษณะของความเป็นมาตรฐานของเพลงลูกทุ่งทั่วไป ที่มีการแบ่งวรรคตอนออกเป็น 4 ท่อน ตอนต้นมีท่อน 1 และ 2 มีท่อนแยกและท่อนจบ ถือว่าเป็นรูปแบบธรรมดาทั่วไปของเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่ แต่สิ่งที่โดดเด่นของเพลงนี้คือ เนื้อร้องที่แสดงให้เห็นถึงภาพสะท้อนของวิถีชีวิตชนบทอันเป็นเอกลักษณ์ของเพลงลูกทุ่ง เนื้อร้องของนายวิเชียร คำเจริญเป็นคำร้องที่มีความโดดเด่นและติดหูง่าย สาเหตุนี้เองที่ทำให้เพลงของนายวิเชียร คำเจริญโด่งดังอย่างรวดเร็วดังเช่นได้รับความสำเร็จมาแล้วหลายครั้งในอดีต ตั้งแต่ยุคของชายเมืองสิงห์จนถึงยุคพุ่มพวง ดวงจันทร์

3. วิเคราะห์ลักษณะการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงสาวนาสั่งแฟน

เพลงสาวนาสั่งแฟนเป็นผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของนายเอนก รุ่งเรือง ในการวิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานของนายเอนก รุ่งเรือง ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนในการวิเคราะห์เพลงดังนี้

- 3.1 วิเคราะห์ประเภทและหน้าที่ของเครื่องดนตรี
- 3.2 วิเคราะห์โครงสร้างสำคัญของบทเพลง
- 3.3 วิเคราะห์การสร้างดนตรีประกอบแนวทำนอง
- 3.4 วิเคราะห์การใช้คอร์ด

เพลงสาวนาสั่งแฟน

3.1 วิเคราะห์ประเภทและหน้าที่ของเครื่องดนตรี

ประเภทเครื่องดนตรี แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

❖ กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ

- กลองชุดและเครื่องประกอบจังหวะ
- เบสไฟฟ้า
- กีตาร์ไฟฟ้า

❖ กลุ่มเครื่องดำเนินทำนอง

- ไวโอลิน
- ฟลูต
- คีย์บอร์ด

หน้าที่ของเครื่องดนตรี

กลองชุด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จังหวะของเพลงสาวนาสั่งเพลง โดยเปรียบเทียบกับ หนังสือชุดฝึกทักษะเครื่องดนตรีตามโน้ตสากลของสมนึก อุ่นแก้ว ซึ่งเพลงสาวนาสั่งแฟนดำเนิน แพทเทิร์นหลักของกลองชุด ใช้จังหวะมีเดียมโซล (Medium Soul) ตลอดทั้งเพลง ดังภาพที่ 5.34

ภาพที่ 5.34 แสดงการดำเนินแพทเทิร์นหลักของกลองชุดเพลงสาวนาสั่งแฟน จังหวะมีเดียโซล (Medium Soul) ตัวอย่างห้องเพลงที่ 21-23

เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า คีย์บอร์ดและไวโอลิน1-2 การดำเนินทำนองช่วงบทนำ บทจบ เหมือนกัน ตัวอย่างห้องเพลงที่ 1-5 และห้องเพลงที่ 34-37 ดังภาพที่ 5.35 และภาพที่ 5.36

ภาพที่ 5.35 แสดงการดำเนินทำนองของ เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า คีย์บอร์ดและไวโอลิน1-2 ของ เพลงสาวนาสั่งแฟน โดยดำเนินทำนองช่วงบทนำเหมือนกันตัวอย่างห้องเพลงที่ 1-5

34 35 36 37

Melody

Flute

Violin1-2

Keyboard

Electric Guitar

Guitar Bass

Drums

Dm

ภาพที่ 5.36 แสดงการดำเนินทำนองของ เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า คีย์บอร์ดและไวโอลิน1-2 ของ เพลงสาวนาสั่งแฟน โดยดำเนินทำนองช่วงบทจบเหมือนกันตัวอย่างห้องเพลงที่ 34-37

ไวโอลิน1-2 และคีย์บอร์ด ดำเนินแนวทำนองโอบอุ้มแนวทำนองหลัก ตัวอย่างห้อง เพลงที่ 21-25 ดังภาพที่ 5.37

21 12 13 14 15 16

Melody

Flute

Violin1-2

Keyboard

Electric Guitar

Guitar Bass

Drums

Dm Dm Gm Am Dm Gm

1. 2.

ภาพที่ 5.37 แสดงการดำเนินทำนองของ ไวโอลิน1-2 และคีย์บอร์ด ของเพลงสาวนาสั่งแฟน โดยดำเนินทำนองโอบอุ้มแนวทำนองหลัก ตัวอย่างห้องเพลงที่ 21-25

ฟลูตดำเนินเป็นทำนองสอดแทรกทำนองหลัก ตัวอย่างห้องเพลงที่ 19 ดังภาพที่ 5.38

[B]

The musical score shows measures 17 through 22. A bracket labeled [B] is placed above measures 18 to 22. The Flute part in measure 19 is circled, indicating a specific melodic phrase. The Keyboard part shows a consistent Dm chord across measures 18 to 22. The Guitar Bass and Drums parts provide a steady rhythmic accompaniment throughout the measures.

ภาพที่ 5.38 แสดงการดำเนินทำนองของฟลูตเพลงสาวนาสังเفن โดยดำเนินทำนองสอดแทรก
ทำนองหลัก ตัวอย่างห้องเพลงที่ 19

3.2 วิเคราะห์โครงสร้างสำคัญของบทเพลง

บทนำ

บทเพลงนี้ช่วงบทนำผู้ประพันธ์ใช้หลักการเรียบเรียงเสียงประสาน โดยการคิดขึ้นใหม่และอาศัยโน้ตในคอร์ด คือ Dm เพียงคอร์ดเดียว ใน 4 ห้องแรก โดยใช้ไวโอลิน คีย์บอร์ด กีตาร์ไฟฟ้า เบสและกลองบรรเลงไปพร้อมกัน โดยดำเนินทำนองแพทเทิร์น(Pattern) และใช้เทคนิคการซ้ำ(Repetition) ที่ซ้ำกันที่ในระดับเสียงเดียวกัน โดยดำเนินทำนองไปจนจบบทนำ ตัวอย่างห้องที่ 1-4 ดังภาพที่ 5.39

ภาพที่ 5.39 แสดงการดำเนินแพทเทิร์นโดยใช้ไวโอลิน คีย์บอร์ด กีตาร์ไฟฟ้า เบสและกลอง
บรรเลงประกอบของเพลงสาวนาสั่งแฟนและดำเนินไปจนจบบทนำห้องที่ 1-4

ใน 3 ห้องสุดท้ายของบทนำ ห้องเพลงที่ 5-7 ฟลูต ไวโอลินและคีย์บอร์ดดำเนิน
ทำนองประสาน(ในวงรี)กับแนวแพทเทิร์นของช่วงบทนำ(ในกรอบสี่เหลี่ยม) ดังภาพที่ 5.40

ภาพที่ 5.40 แสดงห้องเพลงสุดท้ายของบทนำ ห้องที่ 5-7 ฟลูต ไวโอลินและคีย์บอร์ด ของเพลง
สาวนาสั่งแฟน ดำเนินทำนองประสาน (วงรี) กับแนวแพทเทิร์นของบทนำ(สี่เหลี่ยม)

ในห้วงเพลงที่ 8-10 กีตาร์ไฟฟ้ากับเบสดำเนินทำนองแพทเทิร์นเดิม(ในกรอบสี่เหลี่ยม)ประสานกับแนวทำนอง(ในวงรี) ดังภาพที่ 5.41

ภาพที่ 5.41 แสดงกีตาร์ไฟฟ้ากับเบสดำเนินแพทเทิร์นเดิม(ในกรอบสี่เหลี่ยม)ประสานกับแนวทำนอง(ในวงรี) ของเพลงสาวนาสั่งแฟน ห้องที่ 8-10

บทเชื่อม

ในบทเพลงนี้ใช้บทนำมาเป็นบทเชื่อม โดยหลังจากการขับร้องเสร็จ ก็มีบทเชื่อมสั้นซึ่งบทเชื่อมเหมือนบทนำ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 33-39 ดังภาพที่ 5.42

This musical score is for the song "The Sound of Silence" by Simon & Garfunkel. It is a 4-measure excerpt, with measures numbered 35, 36, 37, and 38. The score is arranged for a full band, including Melody, Flute, Violin I-2, Keyboard, Electric Guitar, Guitar Bass, and Drums. The key signature is one flat (B-flat major or D minor), and the time signature is 4/4. The Melody part is written in treble clef and is mostly silent in this excerpt. The Flute part enters in measure 37 with a melodic line. The Violin I-2 part plays a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The Keyboard part provides harmonic support with chords and moving lines. The Electric Guitar and Guitar Bass parts play a similar rhythmic pattern. The Drums part features a steady beat with a mix of eighth and sixteenth notes.

ภาพที่ 5.42 แสดงบทเชื่อมเหมือนกันกับบทนำของเพลงสาวนาสั่งแฟน ตัวอย่างห้องเพลงที่ 33-39

บทจบ

หลังจากจบท่อน D การเรียบเรียงเสียงประสานในบทจบของเพลงสาวนาสั่งแฟน ใช้ฟลูต ไวโอลิน คีย์บอร์ด เบสและกลองบรรเลงประกอบ บทจบของเพลงนี้มีความพิเศษ โดยใช้เพอร์เฟกเคเดนซ์ คือ V7 - I จบเพลง เริ่มจากห้องที่ 40-42 ดังภาพที่ 5.43

39 40 41 42

Melody

Flute

Violin1-2

Keyboard

Electric Guitar

Guitar Bass

Drums

F : I III I V7 I

ภาพที่ 5.43 แสดงบทจบของเพลงสาวนางสังเพน โดยใช้ฟลูต ไวโอลิน คีย์บอร์ด เบสและกลอง
บทจบใช้เฟอร์เฟกเคเดนซ์ (Perfect Cadence) คือ V7-I จบเพลง เริ่มจากห้องที่40-42

3.3 วิเคราะห์การสร้างดนตรีประกอบแนวทำนอง

เพลงสาวนาสั่งแฟน ใช้เสียงของคอร์ด Dm, Gm, Am รองรับแนวทำนอง พบทั่วไป
ตัวอย่างห้องเพลงที่ 12-15 ดังภาพที่ 5.44

ภาพที่ 5.44 แสดงลักษณะของการใช้เสียงคอร์ด Dm, Gm, Am รองรับแนวทำนองของเพลง
สาวนาสั่งแฟน ตัวอย่างห้องเพลงที่ 12-15

ใช้หลักการสลับการเคลื่อนที่ระหว่างแนวทำนองหลักและดนตรีประกอบพบทั่วไป
ตัวอย่างห้องเพลงที่ 21-25 ดังภาพที่ 5.45

ภาพที่ 5.45 แสดงหลักการสลับการเคลื่อนที่ระหว่างแนวทำนองหลัก(ในวงรี)และดนตรีประกอบ
(ในกรอบสี่เหลี่ยม)ของเพลงสาวนาสั่งแฟน ตัวอย่างห้องเพลงที่ 21-25

ใช้สัดส่วนโน้ตเสียงเดียวกันพบในห้วงเพลงที่ 25 โดยใช้ฟลูตและไวโอลิน1-2 ดังภาพที่ 5.48

This musical score snippet covers measures 23 to 27. The instruments listed on the left are Melody, Flute, Violin1-2, Keyboard, Electric Guitar, Guitar Bass, and Drums. A circled area highlights a crossover in measure 25 where the Flute and Violin1-2 staves share the same melodic line. Above measure 26, the letter '[C]' indicates a key signature change to C major. Chord symbols (Gm, Am, Dm) are written below the Keyboard staff.

ภาพที่ 5.46 แสดงลักษณะการใช้สัดส่วนโน้ตเสียงเดียวกัน ของเพลงสาวนาสั่งแฟน พบในห้วงเพลงที่ 25 โดยใช้ฟลูตและ ไวโอลิน 1-2

3.4 วิเคราะห์การใช้คอร์ด

เพลงสาวนาสั่งแฟน การดำเนินคอร์ด(chord progression)หลัก ๆ มี 3 คอร์ด คือ Dm , Gm และAm ตัวอย่างห้วงเพลงที่ 22-23 ดังภาพที่ 5.47

This musical score snippet covers measures 21 to 16 (written in reverse order). The instruments listed on the left are Melody, Flute, Violin1-2, Keyboard, Electric Guitar, Guitar Bass, and Drums. A circled area highlights the chord progression in measures 12 and 13, where the Keyboard and Violin1-2 staves play Dm, Gm, and Am chords. Above measure 14, the letter '[1.]' indicates a first ending, and above measure 16, the letter '[2.]' indicates a second ending. Chord symbols (Dm, Gm, Am) are written below the Keyboard staff.

ภาพที่ 5.47 แสดงลักษณะการดำเนินคอร์ดหลัก ๆ มี 3 คอร์ด คือ Dm , Gm และAm ของเพลงสาวนาสั่งแฟน ตัวอย่างห้วงเพลงที่ 22-23

การใช้คอร์ด Dm ไปหา Gm พบในจุดพักท่อน A คือ VI - II ห้องเพลงที่ 24-25
 ดังภาพที่ 5.48

F : VI II

ภาพที่ 5.48 แสดงลักษณะการใช้คอร์ด Dm ไปหา Gm พบในจุดพักท่อน A คือ VI - II ของเพลง
 สาวนาสั่งแฟน ห้องเพลงที่ 24-25

การใช้คอร์ด F ไป Dm ซึ่งใช้รูปแบบอินเตอร์รัฟต์เคเดนส์ (Interrupted Cadence) พบ
 ในท่อนสุดท้าย คือ I - VI ห้องเพลงที่ 42-43 ดังภาพที่ 5.49

F : VI I VI

ภาพที่ 5.49 แสดงลักษณะการใช้คอร์ด F ไปหา Dm เป็นรูปแบบอินเตอร์รัฟต์เคเดนส์
 พบในท่อนสุดท้าย คือ I - VI ของเพลงสาวนาสั่งแฟน ในห้องเพลงที่ 42-43

เพลงสาวนาสั่งแฟน ผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของนายเอนก รุ่งเรือง ประพันธ์ให้กับพุ่มพวง ดวงจันทร์ปี พ.ศ.2526 สรุปได้ว่าเพลงสาวนาสั่งแฟนที่นายเอนก รุ่งเรืองได้ทำการเรียบเรียงเสียงประสานให้กับพุ่มพวง ดวงจันทร์ มีลักษณะทางด้านดนตรีที่มีความแตกต่างไปจากแนวดนตรีทั่ว ๆ ไปของเพลงลูกทุ่งที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ซึ่งนำเครื่องดนตรีสากลมาบรรเลงโดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

- ❖ กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ
 - กลองชุดและเครื่องประกอบจังหวะ
 - เบสไฟฟ้า
 - กีตาร์ไฟฟ้า
- ❖ กลุ่มเครื่องดำเนินทำนอง
 - ไวโอลิน
 - ฟลูต
 - คีย์บอร์ด

ผู้เรียบเรียงเสียงประสานเน้นเครื่องดนตรีสากลเป็นหลัก โดยแนวดนตรีเพลงนี้มีลีลาของการใช้กีตาร์ไฟฟ้าและเบสเป็นตัวประสานแนวทำนองส่วนใหญ่ในบทเพลง ทำให้ดนตรีมีเสียงกระชับแน่นขึ้นและในช่วงเข้าทำนองหลักของเพลงได้ใช้กลุ่มเครื่องสายและคีย์บอร์ดบรรเลงโอบอุ้มแนวทำนองหลัก โดยใช้คอร์ด Dm Gm Am Dm และ Gm เพื่อส่งไปให้กลุ่มเครื่องเป่า (ฟลูต) บรรเลงสอดแทรกไปให้แนวทำนองอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผู้เรียบเรียงเสียงประสานคือนายเอนก รุ่งเรืองสามารถนำเครื่องดนตรีสากลมาบรรเลงเข้ากันได้อย่างกลมกลืน โดยเฉพาะเสียงของคีย์บอร์ดที่ปรับเป็นเสียงสตริง ให้ความนุ่มนวลตามแบบฉบับของเพลงลูกทุ่ง และนิยมใช้คอร์ด relative minor ร่วมกับทำนองทาง major ส่งผลให้เพลงมีความไพเราะมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามเพลงสาวนาสั่งแฟนก็ยังคงมีรูปแบบทางดนตรีที่ยังคงรักษารูปลักษณ์ของความเป็นเพลงลูกทุ่งและยังส่งเสริมตัวนักร้องได้อย่างชัดเจน

เพลงกระแซะเข้ามาซิ

กระแซะเข้ามาซิ

นักร้อง พุ่มพวง ดวงจันทร์

คำร้อง/ ทำนอง วิเชียร คำเจริญ

8 Dm C

13 C Bb C

18 Dm F

24 [A]-[B] Dm C Bb A7 Dm

29 C Bb A7 Dm C Bb

35 A7 Dm C 1. Bb A7 2. Bb

41 A7 Dm C

47 F Guitar Adlib in Dm until fade out

กระแซะ กระแซะ กระแซะ กระแซะ เข้ามา สิ

เขยิบ เขยิบ เขยิบ เขยิบ เข้า มา ซิ

หาก ว่าคุณ รัก บิด ดวงใจ ปอง แต่ คุณ มัว นิ่ง มอง ฉัน ก็ ขอ ดี ไกล เข้า มา นิด
 มาด ก็ น้า ลิ่น หุ่น ก็ เจ้ง แจ้ว เชื่อง ตั้ง แมวว่าง นอน ใน ฤ ฎี ให้ คนมือ เป

ติด เข้า มา ซิ ถ้า จะ ริ รัก สาว ต้องก้าว ไร ลูก กระท้อน หนา ถ้า จะ ให้ หวาน ค่อย ๆ ทุบ รับ ทาน
 ขุด มะพร้าว น บิบ กะ ตีเมื่อ ไร จะ ได้ มัน ก็ ตัว รัก เขา เฝ้า แต่มอง ดา ห้าง ตั้ง วา สอง วา

หวาน ขึ้นมา ได้ หาก ว่าชอบ ฉัน หมั่นมา เอาใจ จะ ไปไหนลูก ไก่ ใน กำ มือ อีก ก็ วัน จะได้
 โถ ยิง ขา สั้น เกิด มา เป็น ชาย ถ้า มัวอาย กัน

เจาะ ไข แฉง เขยิบ เขยิบ เขยิบ เขยิบ เข้า มา ซิ กระแซะ กระแซะกระแซะ กระแซะ เข้ามา สิ

ภาพที่ 5.50 แสดงเนื้อร้องและทำนองของเพลงกระแซะเข้ามาซิ

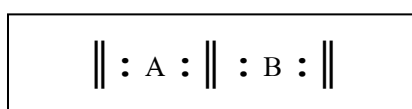
ที่มา: โน้ตเพลงฮิต “ราชินีลูกทุ่ง” (2544: 20-21)

1. วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์ทำนองเพลงกระแซะเข้ามาซิ

ผู้วิจัยได้เลือกบทเพลงกระแซะเข้ามาซิ เป็นตัวอย่างในการวิเคราะห์การประพันธ์ทำนองและเนื้อร้อง ซึ่งเป็นผลงานการประพันธ์ของนายวิเชียร คำเจริญ(ลพ บุรีรัตน์) เป็นเพลงที่สร้างชื่อเสียงให้กับนักร้องลูกทุ่งพุ่มพวง ดวงจันทร์ ในปีพ.ศ.2529

1.1 รูปแบบของเพลง (Form)

เพลงกระแซะเข้ามาซิ เป็นเพลงที่มีการเล่นซ้ำประโยคละ 2 ครั้ง ซึ่งทำให้เพลงยาวขึ้นเท่าตัว จัดอยู่ในรูปแบบสองตอน (Rounded Binary Form) ดังภาพที่ 5.51

ภาพที่ 5.51 แสดงรูปแบบของเพลงกระแซะเข้ามาซิ ที่มีการเล่นซ้ำประโยคละ 2 ครั้ง จัดอยู่ในรูปแบบสองตอน (Rounded Binary Form)

1.2 ท่วงทำนอง (Melody)

ท่วงทำนอง คือ การจัดลำดับของเสียงสูงต่ำของเพลงกระแซะเข้ามาซิ ซึ่งความยาวของทำนองเพลงมีจำนวนห้องเพลงรวมทั้งสิ้น 54 ห้องเพลง ประกอบด้วยส่วนนำ(Introduction) ส่วนจบ(Ending) และตอน(Section) ต่าง ๆ ดังตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 แสดงจำนวนห้องเพลงของบทเพลงกระแซะเข้ามาซิ

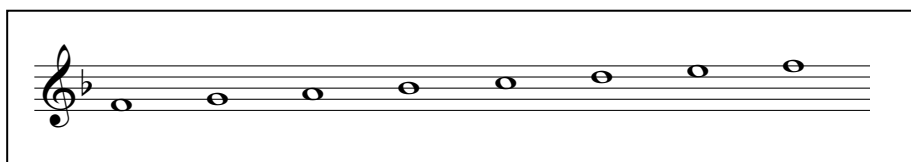
ส่วน/ตอน	ส่วนนำ	ท่อน A	ท่อน B	ส่วนจบ
ห้องเพลง	1-23	24-39	24-37 ,40-41	42-54
รวม	23 ห้อง	16 ห้อง	14 ห้อง ,2 ห้อง	13 ห้อง

1.3 ระบบเสียง (Tuning System)

ระบบเสียงของบทเพลงกระแซะเข้ามาซิเป็นแบบ คือ โทนิค(Tonic) อยู่ที่ตัวฟา (อ่านแบบ Move Do ในบันไดเสียง C เมเจอร์)

1.4 บันไดเสียง (Scales)

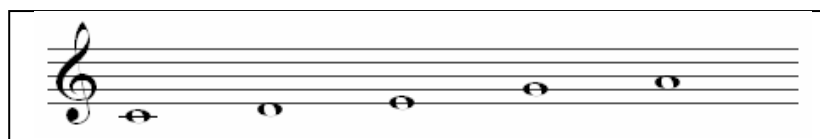
เพลงกระแซะเข้ามาซิในทางร้องเป็นบันไดเสียง F เมเจอร์ แต่ในการเรียบเรียงเสียงประสาน ผู้เรียบเรียงเสียงประสานนำเอาคอร์ดซึ่งเป็นลักษณะไมเนอร์คอร์ด(relative minor) คือ D ไมเนอร์มาใช้ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของผู้เรียบเรียงเสียงประสาน ตั้งแต่ห้องเพลงที่ 1-54

ภาพที่ 5.52 แสดงลักษณะของบันไดเสียง F เมเจอร์ ของเพลงกระแซะเข้ามาซิ

1.5 กลุ่มเสียง (Mode)

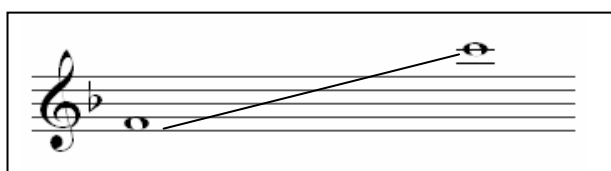
เพลงกระแซะเข้ามาซิ กลุ่มเสียงที่ใช้มี 5 เสียง เรียกว่า Pentatonic Mode ได้แก่ เสียง โด เร มี ซอล ลา ดังภาพที่ 5.53

ภาพที่ 5.53 แสดงลักษณะของกลุ่มเสียง Pentatonic Mode ของเพลงกระแซะเข้ามาซิ

1.6 ช่วงเสียง (Ranges)

เพลงกระแซะเข้ามาซิ มีความกว้างของระดับเสียงต่ำสุดถึงสูงสุด คือ โน้ตต่ำสุดคือ ตัวฟา (F) ของกัญแจซอลและโน้ตสูงสุดคือ ตัวโดสูงบนเส้นน้อย (C) ของกัญแจซอล ดังนั้นระยะระหว่างโน้ตตัวต่ำสุดกับสูงสุดคือ หนึ่งช่วงคู่แปดกับอีกคู่ 5 เพอร์เฟค ดังภาพที่ 5.54

ภาพที่ 5.54 แสดงช่วงเสียงต่ำสุดถึงสูงสุดของเพลงกระแซะเข้ามาซิ โน้ตต่ำสุดคือ ตัวฟา (F) โน้ตสูงสุดคือ ตัวโดสูงบนเส้นน้อย (C)

การนับระยะของช่วงเสียงในบทเพลงกระแซะเข้ามาซิ ตามลูกศรชี้ ดังภาพที่ 5.55

29 C B^b A⁷ Dm C B^b

ติด เข้า มา ซิ ถ้า จะ จิ รัก สาว ต้อง ก้าว ไว ลูก กระ ท้อน พนา ถ้า จะ ให้ พวาน ต่อย ุ ทุบ รับ ทาน
 บุต มะ พริ้ว นี บับ กะ ที เมื่อ ไร จะ ได้ มั่น ก็ ตัว รัก เขา เม้า แต่ มลง ตา ข่าง ดั่ง วา สอง วา

ภาพที่ 5.55 แสดงการนับระยะของช่วงเสียงในเพลงกระแซะเข้ามาซิ โน้ตต่ำสุดคือ ตัวฟา (F)
 โน้ตสูงสุดคือ ตัวโดสูงบนเส้นน้อย (C)

1.7 รูปลักษณะของท่วงทำนอง (Melodic Contour)

เพลงกระแซะเข้ามาซิ มีรูปลักษณะของท่วงทำนองดังนี้

- ทำนองแบบลักษณะต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน (Conjunct) เพลงกระแซะเข้ามาซิ
 มีลักษณะต่อเนื่องเชื่อมโยงกันทั้งเพลง ยกตัวอย่าง ท่อน A ห้องเพลงที่ 24-39 ดังภาพที่ 5.56

24 [A]-[B] Dm C B^b A⁷ Dm

หาก ว่า คุณ รัก บัก ดวง ใจ ปอง แต่ คุณ มัว นิ่ง มลง ดั้น ก็ ขอ ดี ไกล เข้า มา นิด
 มาด ก็ น้า ดั้น ชุ่น ก็ เจ้ง แจ้ว เขื่อง ดั่ง แมว ง่วง นอน ไน ฤ ฎี ให้ คน มื่อ แป

29 C B^b A⁷ Dm C B^b

ติด เข้า มา ซิ ถ้า จะ จิ รัก สาว ต้อง ก้าว ไว ลูก กระ ท้อน พนา ถ้า จะ ให้ พวาน ต่อย ุ ทุบ รับ ทาน
 บุต มะ พริ้ว นี บับ กะ ที เมื่อ ไร จะ ได้ มั่น ก็ ตัว รัก เขา เม้า แต่ มลง ตา ข่าง ดั่ง วา สอง วา

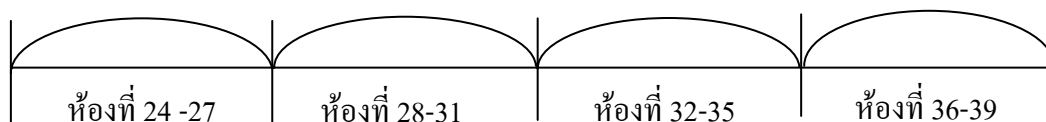
35 A⁷ Dm C 1. B^b A⁷ 2. B^b

พวาน ยืน มา ได้ หาก ว่า ชอบ ดั้น พสน มา เอา ใจ จะ ไป ไหน ลูก ไกล ไน ก่า มื่อ สัก ก็ วัน จะ ได้
 โถ ยิง ขา สั้น เกิด มา เป็น ขาย ถ้า มัว ลาย กัน

ภาพที่ 5.56 แสดงลักษณะทำนองแบบต่อเนื่องเชื่อมโยงกันของเพลงกระแซะเข้ามาซิ ในท่อน A
 ห้องเพลงที่ 24-39

1.8 โครงสร้างของประโยค (Sentence Structure)

เพลงกระแซะเข้ามาซิ มีโครงสร้างเพลงที่เป็นประโยคหลัก เริ่มจาก
 ห้องเพลงที่ 24 -27 ดังภาพที่ 5.57 และภาพที่ 5.58

ภาพที่ 5.57 แสดงโครงสร้างของเพลงกระแจะเข้ามาซิ ที่เป็นประโยคหลัก เริ่มจากห้องที่ 24 - 27

ภาพที่ 5.58 แสดงประโยคที่เป็นทำนองหลักของเพลงกระแจะเข้ามาซิ เริ่มจากห้องที่ 24 - 27

- การใช้เทคนิคในการพัฒนาประโยคเพลง

เพลงกระแจะเข้ามาซิในแต่ละท่อน ประกอบด้วยประโยคและเทคนิคการพัฒนาประโยคเพลง ผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะท่อน A เนื่องจากในท่อนอื่น ๆ ก็ใช้เทคนิคการซ้ำทำนองทันทีในประโยคเดียวกัน (Repetition) เทคนิคการซ้ำทำนองนี้มีลักษณะของระดับเสียงเดียวกัน เสียงของทำนองที่เหมือนกัน คือ ห้องเพลงที่ 24 กับ 25, 28 กับ 29, 32 กับ 33 และ 36 กับ 37 ดังภาพที่ 5.59

ภาพที่ 5.59 แสดงการใช้เทคนิคการซ้ำทำนองทันทีในประโยคเดียวกัน ของเพลงกระแจะเข้ามาซิ ห้องที่ 24 กับ 25, 28 กับ 29, 32 กับ 33 และ 36 กับ 37

การพัฒนาประโยค ผู้วิจัยยกตัวอย่างท่อน A ในห้องเพลงที่ 24 -39 มีการพัฒนาทำนองเพลงที่แตกต่างกันระหว่างห้องเพลงที่ 30-31 กับห้องเพลงที่ 38-39 โดยใช้กระบวนการของการแปร(Variation) เป็นเทคนิคที่นำการซ้ำมาดัดแปลง แต่ยังคงรักษาทางเดิมไว้ ดังภาพที่ 5.60

24 [A]-[B] Dm C B^b A⁷ Dm

หาก ว่า คุณ รัก บิด ดวง ใจ ปอง แต่ คุณ มัว นิ่ง มอง ฉัน ก็ ขอ ดี ใกล้ เข้า มา นิด
 มาด ก็ น้า สิ้น ชื่น ก็ เจ็บ แฉ้ว เขื่อง ดั่ง แมว ง่วง นอน ใน ฤ ฎี ให้ คน มีอ แป

29 C B^b A⁷ Dm C B^b

ติด เข้า มา ฮี ล้า จะ จิ รัก สาว ดั่ง ก้าว ไว ลูก กระ ที่สน พนา ล้า จะ ให้ ทวาม ต่อย ๆ ทุบ รับ ทาน
 ขุด มะ พริ้ว นิ มับ กะ ทิ เมื่อ ไร จะ ได้ มัน ก็ ตัว รัก เขา เฝ้า แต่ มอง ตา ข้าง ดั่ง วา สอง วา

35 A⁷ Dm C 1. B^b A⁷ 2. B^b

ทวาม ยืน มา ได้ หาก ว่า ชอบ ฉัน พม้น มา เอา ใจ จะ ไป โหน ลูก ก่ ใน ก่า มีอ รัก ก็ วัน จะ ได้
 โถ มึง ขา สิ้น เกิด มา เป็น ชาย ล้า มัว ลาย กัน

ภาพที่ 5.60 แสดงการพัฒนาประโยคเพลงกระแจะเข้ามาซิ โดยใช้กระบวนการของการแปร (Variation) ระหว่างห้องที่ 30-31กับห้องที่ 38-39

1.9 จังหวะ (Rhythm)

เพลงกระแจะเข้ามาซิ มีจังหวะเพลงดังนี้

- อัตราจังหวะ (Time หรือ Meter) เพลงกระแจะเข้ามาซิ อยู่ในอัตราจังหวะ 4/4 ถัดใน 1 ห้องมี 4 จังหวะ ♩ = 1 ยกตัวอย่างห้องเพลงที่ 18-23 ดังภาพที่ 5.61

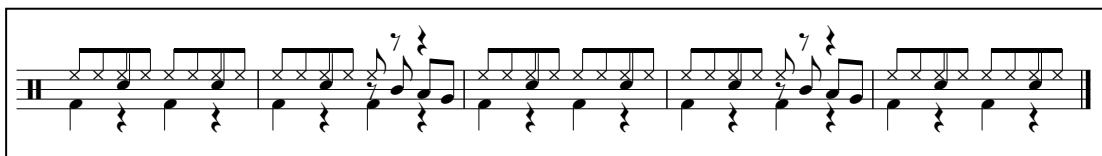
18 Dm F

1 2 3 4 1 2 3 4

ภาพที่ 5.61 แสดงตัวอย่างอัตราจังหวะ 4/4 ในบทเพลงกระแจะเข้ามาซิ

- อัตราความเร็ว (Tempo) เพลงกระแจะเข้ามาซิ ใช้อัตราความเร็วประมาณ 120

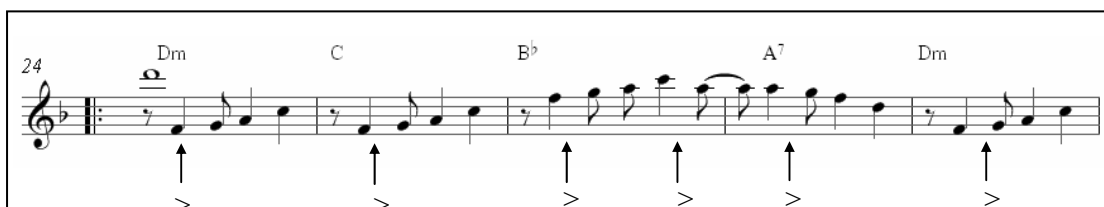
- จังหวะที่ใช้ในบทเพลงกระแจะเข้ามาซิ คือ ร็อก(Rock) ลักษณะดังภาพที่ 5.62

ภาพที่ 5.62 แสดงลักษณะจังหวะร็อก (Rock) ของบทเพลงกระแจะเข้ามาซิ

1.10 การลัดจังหวะ (Syncopation)

เพลงกระแจะเข้ามาซิทำนองเพลงในท่อน A ห้องเพลงที่ 24-28 ใช้วิธีลัดจังหวะ ทำให้เกิดการเน้นบนจังหวะเบา ดังภาพที่ 5.63

ภาพที่ 5.63 แสดงตัวอย่างการลัดจังหวะของเพลงกระแจะเข้ามาซิในท่อน A ห้องเพลงที่ 24-28

1.11 กระสวนจังหวะ (Rhythmic)

เพลงสาวนาสั่งแฟน กระสวนจังหวะที่ปรากฏในเพลงนี้

- แบบผสมระหว่างโน้ตตัวดำและโน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น เป็นกลุ่มจังหวะที่พบมากที่สุด ในบทเพลงนี้ ดังภาพที่ 5.64

ภาพที่ 5.64 แสดงกลุ่มกระสวนจังหวะที่พบมากในบทเพลงกระแจะเข้ามาซิ

2. วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์เนื้อร้องเพลงกระแจะเข้ามาซิ

การประพันธ์เนื้อร้อง หมายถึง เนื้อร้องที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้ประพันธ์ในด้านการใช้ถ้อยคำและโวหาร บทเพลงเป็นวรรณกรรมที่เข้าถึงประชาชนได้ง่าย โดยเฉพาะเพลงลูกทุ่ง

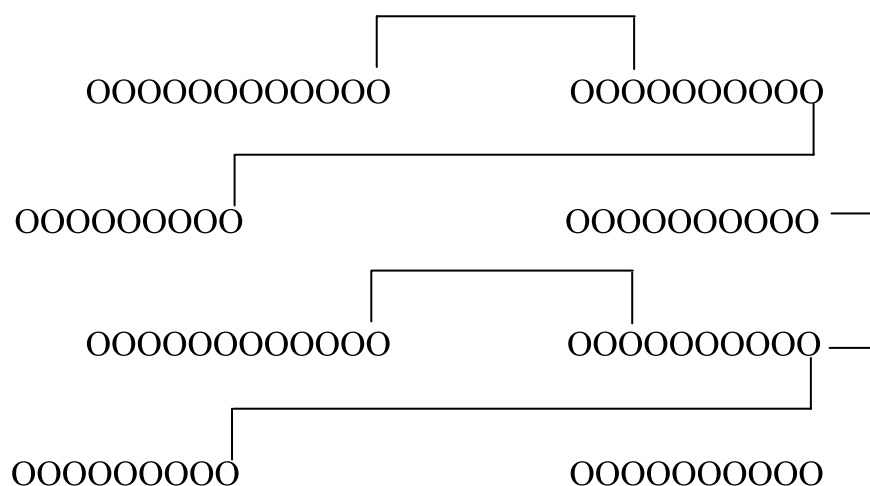
ที่มีความสนุกสนาน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์ให้กับผู้ฟังด้วยถ้อยคำและโวหารที่ผู้ประพันธ์นำมาใช้ ด้วยเหตุนี้จึงน่าสนใจว่านายวิเชียร คำเจริญประพันธ์เพลงลูกทุ่งให้พุ่มพวง ดวงจันทร์ขับร้อง โดยใช้ท่วงทำนองในลักษณะใดจึงทำให้บทเพลงที่พุ่มพวง ดวงจันทร์ขับร้องเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย มาจนถึงปัจจุบัน ในการวิเคราะห์การประพันธ์เนื้อร้องเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์ จะวิเคราะห์ถึงการใช้ถ้อยคำในเรื่อง การใช้คำง่าย การใช้คำไพเราะ การใช้ซ้ำคำ การใช้คำซ้อน การเล่นคำ การใช้คำอุทาน การเลียนเสียง การใช้คำภาษาอังกฤษ การใช้คำแสลงและการใช้โวหาร

เพลงกระแจะเข้ามาซิ

(สร้อย) เขยิบเขยิบเขยิบเขยิบเข้ามาซิ	กระแจะกระแจะกระแจะกระแจะเข้ามาสิ
หากว่าคุณรัก ปีกดวงใจปวง	แต่คุณมัวนั่งมอง ฉันก็ขอดิ
ใกล้เข้ามานิด ดิดเข้ามาซิ	ถ้าจะรักสาว ต้องก้าวไ
ลูกกระท้อนหนา ถ้าจะให้หวาน	คอย ๆ ทุบรับทาน หวานขึ้นมาได้
หากว่าชอบฉัน หมั่นมาเอาใจ	จะไปไหนลูกไก่อในกำมือ
(สร้อย) เขยิบเขยิบเขยิบเขยิบเข้ามาซิ	กระแจะ กระแจะ กระแจะ กระแจะเข้ามาสิ
มาดก็น่าลุ่ม หุ่นก็แข็งแรง	เชื่องคังแมงว่งนอนในกุฏิ
ให้คนมือแป่ ชุมมะพร้าวนี้	บิบกระทิเมื่อไหร่ จะได้มัน
ก็ตัวรักเขา เฝ้าแต่มองตา	ห่างตั้งวาสองวา โดยยังขาดัน
เกิดมาเป็นชาย ถ้ามัวอายุกัน	อีกกี่วันจะได้เจาะไข่แดง

วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์เนื้อร้องเพลงกระแจะเข้ามาซิ ผลงานการประพันธ์เนื้อร้องของนายวิเชียร คำเจริญในด้านการใช้ถ้อยคำ โดยมุ่งพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

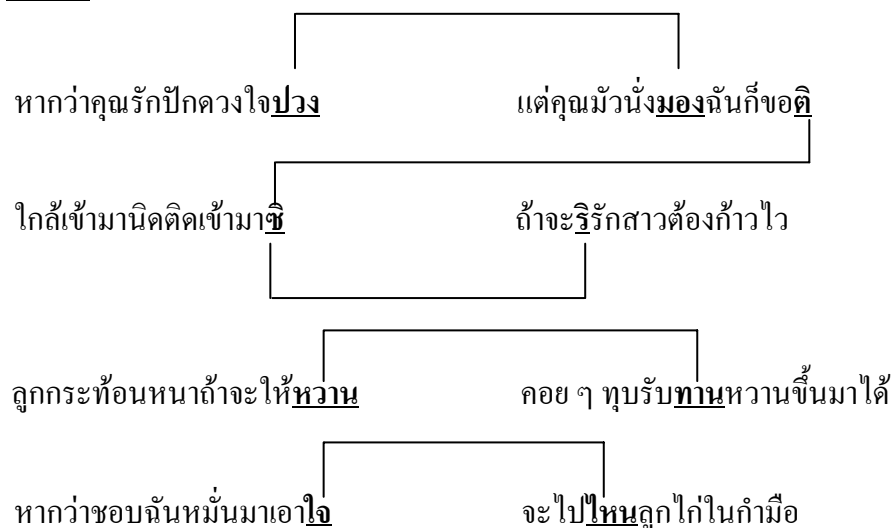
2.1 การใช้คำไพเราะ การใช้คำไพเราะเป็นกลวิธีที่ผู้ประพันธ์เลือกเฟ้นถ้อยคำที่ไพเราะ ในลักษณะกวีโวหาร ซึ่งหมายถึงการเลือกคำที่ไพเราะ มีสัมผัสมาใช้ในการประพันธ์ เพลงกระแจะเข้ามาซิ มีการใช้คำไพเราะที่มีสัมผัสนอกและสัมผัสใน ซึ่งมีลักษณะที่ดัดแปลงมาจากกลอนแปด

ภาพที่ 5.65 แสดงรูปแบบของกลอนแปดที่มีการสัมผัสนอกและสัมผัสในเพลงกระแจะเข้ามาชิ
ที่มา: หลักภาษาไทย(2545: 419)

สัมผัสนอก หมายถึง คำที่บังคับให้คล้องจองกันระหว่างวรรคหนึ่งกับอีกวรรคหนึ่ง ซึ่งตำแหน่งที่ต่าง ๆ กัน ตามชนิดของคำประพันธ์นั้น ๆ สัมผัสนอกนี้เป็นสัมผัสบังคับซึ่งจำเป็นต้องมี จะขาดไม่ได้ เพลงสาวนาสั่งแฟนมีคำสัมผัสนอกดังนี้

ท่อน A

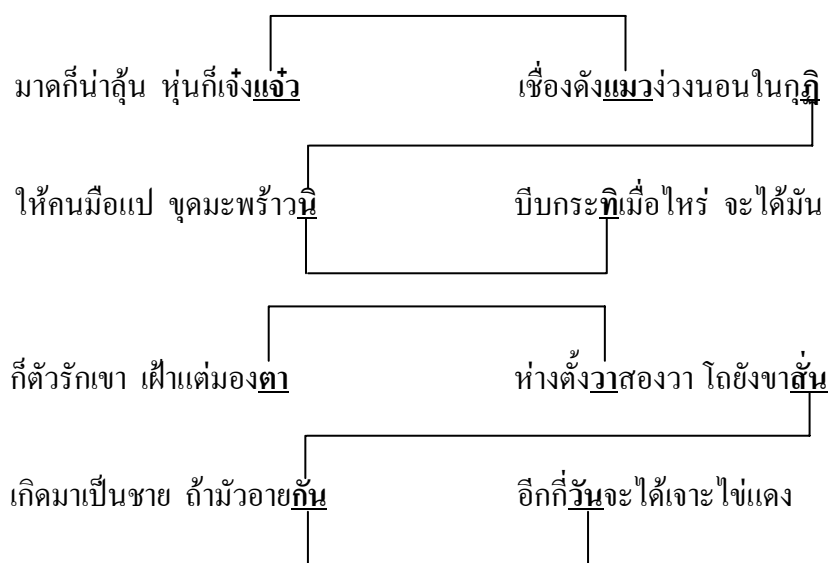

ภาพที่ 5.66 แสดงเนื้อร้องของเพลงกระแจะเข้ามาชิ ในท่อน A ที่มีคำสัมผัสนอก

จากภาพที่ 5.66 พบลักษณะการใช้คำที่มีสัมผัสนอกในเพลงกระแจะเข้ามาชิ จำนวน 9 คำ คือ

ปวง สัมผัสกับ มอง
 ชิ สัมผัสกับ ตี
 ชิ สัมผัสกับ ริ
 หวาน สัมผัสกับ ทาน
 ใจ สัมผัสกับ ไหน

ท่อน B

ภาพที่ 5.67 แสดงเนื้อร้องของเพลงกระแจะเข้ามาซิ ในท่อน B ที่มีคำสัมผัสนอก

จากภาพที่ 5.67 พบลักษณะการใช้คำที่มีสัมผัสนอกในบทเพลงกระแจะเข้ามาซิ
 จำนวน 10 คำ คือ

แจ้ว สัมผัสกับ แมว
 นิ สัมผัสกับ ฏิ
 นิ สัมผัสกับ ทิ
 ตา สัมผัสกับ วา
 กัน สัมผัสกับ วัน
 กัน สัมผัสกับ ล้น

สัมผัสใน หมายถึง คำที่คล้องกันและอยู่ในวรรคเดียวกัน จะเป็นสัมผัสคู่เรียงคำติดต่อกันหรือจะเป็นสัมผัสสลับ เรียงคำอื่นแทรกคั่นไว้ระหว่างคำที่สัมผัสก็ได้ สุดแต่จะเหมาะสมทั้งไม่มีกฎเกณฑ์จำกัดว่า จะต้องมียุ่ตรงนั้นตรงนี้เหมือนอย่างสัมผัสนอกและไม่จำเป็นจะต้องใช้สระอย่างเดียวกันด้วย เพียงแต่ให้อักษรเหมือนกันหรือเป็นอักษรประเภทเดียวกันหรืออักษรที่มีเสียงคู่กันก็ใช้ได้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1) สัมผัสสระ หมายถึง คำคล้องจองที่มีเสียงสระและมาตราสะกดอย่างเดียวกัน เพลงกระแจะเข้ามาซิ มีคำสัมผัสสระดังนี้

ท่อน A

หากว่าคุณรัก ปักดวงใจปวง

แต่คุณมัวนั่งมอง ฉันก็ขอติ

ใกล้เข้ามานิด ติดเข้ามาซิ

ถ้าจะรักสาว ต้องก้าวไ

ลูกกระท้อนหนา ถ้าจะให้หวาน

คอย ๆ ทุบรับทาน หวานขึ้นมาได้

หากว่าชอบฉัน หมั่นมาเอาใจ

จะไปไหนลูกไในกำมือ

ภาพที่ 5.68 แสดงเนื้อร้องของเพลงกระแจะเข้ามาซิ ที่มีคำสัมผัสสระ

จากภาพที่ 5.68 พบลักษณะการใช้คำที่มีสัมผัสสระในบทเพลงกระแจะเข้ามาซิ จำนวน 12 คำ คือ

รัก สัมผัสกับ ปัก

นิด สัมผัสกับ ติด

สาว สัมผัสกับ ก้าว

ทาน สัมผัสกับ หวาน

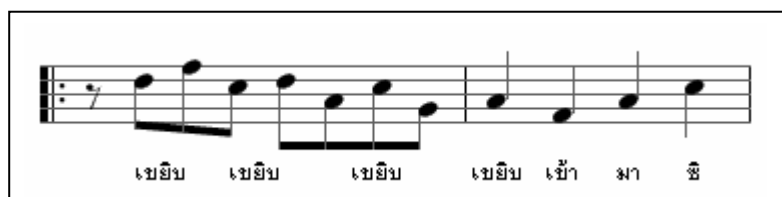
ฉัน สัมผัสกับ หมั่น

ไหน สัมผัสกับ ไ

2) สัมผัสอักษร หมายถึง คำคล้องจองที่ใช้ตัวสระชนิดเดียวกัน หรือตัวอักษรประเภทเดียวกัน หรือใช้ตัวอักษรที่มีเสียงคู่กันที่เรียกว่าอักษรคู่ เช่น ข ค ฃ หรือ ถ ท ฐ เป็นต้น บทเพลงกระแจะเข้ามาซิ ไม่พบคำสัมผัสอักษร

2.2 การใช้คำง่าย การใช้คำง่ายเป็นกลวิธีที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้รวดเร็วและถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เพลงกระแจะเข้ามาชามีลักษณะแบบคำพูดชาวบ้าน ใช้ภาษาตรงไปตรงมา ดังตัวอย่างภาพที่ 5.69

ประโยคที่ว่า เขยิบเขยิบเขยิบเขยิบเข้ามาชิ คำว่า เขยิบ เป็นภาษาพูดซึ่งชาวบ้านมักใช้พูดทั่ว หมายถึงให้เคลื่อนตัวเข้ามาใกล้ ๆ

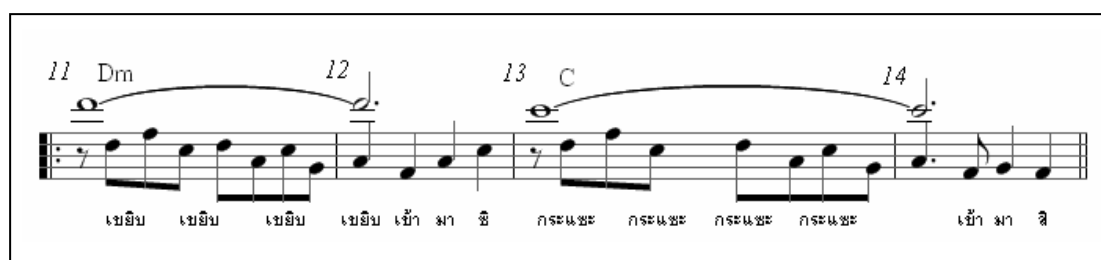

ภาพที่ 5.69 แสดงลักษณะการใช้คำง่ายของเพลงกระแจะเข้ามาชิ ห้องเพลงที่ 11-12

2.3 การใช้ซ้ำคำ การใช้ซ้ำคำ หมายถึง การนำคำและวลีที่เหมือนกันมาเรียงไว้ติดกันหรือมีคำอื่นคั่น เพื่อย้ำความให้ความหมายกว้างขึ้น เน้นความรู้สึกให้เด่นชัดขึ้น เพลงกระแจะเข้ามาชิ พบการใช้ซ้ำคำในส่วนนำและส่วนจบของเพลง ยกตัวอย่างห้องเพลงที่ 11-14 ดังภาพที่ 5.70

ประโยคที่ว่า เขยิบเขยิบเขยิบเขยิบเข้ามาชิ บทเพลงนี้เป็นคำที่ชักชวนให้ผู้ชายเข้ามาใกล้ ๆ การซ้ำคำว่า เขยิบ จึงมีความหมายว่า เคลื่อนที่เข้าไปใกล้ เพื่อเน้นอารมณ์ให้ผู้ฟังรู้สึกเขยิบเข้าไปใกล้จริง ๆ

ประโยคที่ว่า กระแจะกระแจะกระแจะกระแจะเข้ามาชิ บทเพลงนี้เป็นคำที่ชักชวนให้ผู้ชายขยับชิดเข้ามาอีก การซ้ำคำว่า กระแจะ จึงมีความหมายว่า เน้นให้ขยับชิดเข้าไปหรือขยับกระทบเข้าไปให้ถึงตัว

ภาพที่ 5.70 แสดงการใช้ซ้ำคำของเพลงกระแจะเข้ามาชิ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 11-14

2.4 การใช้คำซ้อน คำซ้อนหมายถึง คำๆ หนึ่งที่ประกอบด้วยคำเดียวกันอยู่ 2 คำ แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงกันหรือความหมายแนวเดียวกัน คำที่นำมาซ้อนกันนี้อาจจะเป็นคำไทยแท้หรือคำที่ยืมมาจากภาษาอื่นก็ได้ เพลงกระแซะเข้ามาซิ พบการใช้คำซ้อนในท่อน B ห้องเพลงที่ 25 ดังภาพที่ 5.71

ประโยคที่ว่า มาดก็หน้าลูน หุ่นก็เง้งแจ้ว คำว่า เง้งแจ้ว เป็นคำซ้อน มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ การกล่าวชื่นชมผู้ชายว่ามีลักษณะดีมาก

ภาพที่ 5.71 แสดงการใช้คำซ้อนของเพลงกระแซะเข้ามาซิในท่อน B ห้องเพลงที่ 25

2.5 การเล่นคำ การเล่นคำหมายถึง การใช้คำๆ เดียว ความหมายต่าง ๆ รวมทั้งคำๆ เดียว แต่ใช้หลาย ๆ ที่และรวมถึงการซ้ำอักษรด้วย การเล่นคำมีส่วนช่วยให้ข้อความมีอรรถรส ฟังแล้วไพเราะรื่นหู บทเพลงกระแซะเข้ามาซิ พบการเล่นคำในส่วนนำและส่วนจบของบทเพลง ผู้วิจัยยกตัวอย่าง ห้องเพลงที่ 42-45 ดังภาพที่ 5.72

ประโยคที่ว่า เขยิบ เขยิบ เขยิบ และ กระแซะ กระแซะ กระแซะ ผู้ประพันธ์ต้องการแต่งเนื้อร้องให้เสียงต่อเนื่องกัน ฟังแล้วไพเราะ ฟังดูรื่นหู โดยใช้ลักษณะการซ้ำอักษร

ภาพที่ 5.72 แสดงการเล่นคำของเพลงกระแซะเข้ามาซิ ห้องเพลงที่ 42-45

2.6 การใช้คำสแลง คำสแลง หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่เกิดขึ้นใหม่ คำที่เปลี่ยนแปลงไปจากภาษาปกติและคำที่มาจากภาษาต่างประเทศบางคำ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำแปลกใหม่ที่ให้อารมณ์ความรู้สึก การใช้คำสแลงในเพลงลูกทุ่งนิยมใช้คำสแลงตามยุค ตามความนิยมที่มีคนใช้

คำเหล่านั้นเป็นจำนวนมาก แต่ไม่เป็นที่ยอมรับในภาษาทางการ บทเพลงกระแะเข้ามาชิ พบการใช้คำสแลงในท่อน B ห้องเพลงที่ 25 ดังภาพที่ 5.73

ประโยคที่ว่า มาดก็หน้าลื้อน หุ่นก็เจ้งแจ้ว คำว่า เจ้ง เป็นภาษาจีน หมายถึง เยี่ยมแจ้ว หมายถึง ดี สวย งาม วิเศษ

Figure 5.73 shows a musical score in G major (one sharp) for measures 24 to 27. The key signature is one sharp (F#). The time signature is 4/4. The score includes the following lyrics and chords:

Measure	Lyrics	Chord
24	หาก ว่า คุณ รัก	[A]-[B] Dm
25	มาด ก็ หน้า ลื้อน	C
26	บัก ดวง ใจ ปอง	B ^b
27	แต่ คุณ มัว นิ่ง มอง	A ⁷

ภาพที่ 5.73 แสดงการใช้คำสแลงของเพลงกระแะเข้ามาชิ ในท่อน B ห้องเพลงที่ 25

2.7 การใช้อุปมาโวหาร อุปมา คือ โวหารที่กล่าวเปรียบเทียบของสองสิ่งที่แตกต่างกันแต่มีความคล้ายคลึงกันทางรูปลักษณ์มาเปรียบเทียบลักษณะภายนอกหรือเปรียบเทียบโดยตรง เพื่อโยงความคิดของผู้อ่านหรือผู้ฟังให้ทราบว่า สิ่งนั้นเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง คำที่ใช้เปรียบเทียบคือ กลดุจ ดัง คูราว ประดุจ ประหนึ่ง ปาน เพียง ราวกับ เยี่ยง เสมอ ฯลฯ เพลงกระแะเข้ามาชิ พบการใช้อุปมาโวหาร ในท่อน B ห้องเพลงที่ 26 ดังภาพที่ 5.74

ประโยคที่ว่า เชื่อง ดั่ง แมว่งวงนอนในกุฎิ คำว่า ดั่ง หมายถึง เช่น อย่าง ราวกับ คล้าย เหมือน ความหมายของคำนี้ คือ เปรียบเทียบผู้ชายเหมือนแมวที่นอนหลับอยู่ตามกุฏิวัด

Figure 5.74 shows a musical score in G major (one sharp) for measures 24 to 27. The key signature is one sharp (F#). The time signature is 4/4. The score includes the following lyrics and chords:

Measure	Lyrics	Chord
24	หาก ว่า คุณ รัก	[A]-[B] Dm
25	มาด ก็ หน้า ลื้อน	C
26	บัก ดวง ใจ ปอง	B ^b
27	แต่ คุณ มัว นิ่ง มอง	A ⁷

ภาพที่ 5.74 แสดงการใช้คำสแลงของเพลงกระแะเข้ามาชิ ในท่อน B ห้องเพลงที่ 26

เพลงกระแะเข้ามาชิ ผลงานการประพันธ์เนื้อร้องและทำนองของนายวิเชียร คำเจริญ ผู้ประพันธ์เพลงยึดหลักนันทลักษณ์โดยมีการใช้คำไพเราะ มีสัมผัสนอกและสัมผัสใน การใช้คำง่ายการใช้ซ้ำคำ การใช้คำซ้อน การเล่นคำ การใช้คำสแลง และการใช้อุปมาโวหาร

ความหมายของเพลงกระแจะเข้ามาชิ คือ เนื้อความโดยรวม พูดถึงผู้หญิงเป็นผู้ที่เชิญชวนให้ผู้ชายเข้ามาจีบ ซึ่งมีใช้การแสดงออกแบบหญิงไทย เนื้อหาของเพลงนี้แสดงซึ่งสภาพะของสังคมไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยแต่ก่อนฝ่ายชายเท่านั้นที่เป็นฝ่ายเข้ามาจีบฝ่ายหญิงแต่เนื้อหาของเพลงนี้ก็กลับตรงข้ามกัน ซึ่งก็เป็นเหตุผลส่วนหนึ่งหรือส่วนสำคัญของเพลงนี้ ที่ทำให้เพลงนี้ดังขึ้นมาได้อย่างไม่มีข้อสงสัยใด ๆ และที่สำคัญคือการจับประเด็นการแต่งเพลงที่ทันยุคทันสมัย

นายวิเชียร คำเจริญแต่งเพลงนี้ขึ้นมา โดยวิเคราะห์แล้วว่าบุคลิกของพุ่มพวง ดวงจันทร์ เท่านั้นที่ร้องเพลงนี้ได้อย่างสนุกสนาน โดยทั้งร้องทั้งเต้นไปพร้อมกันและเชิญชวนผู้ชมส่วนใหญ่ก็ชอบไปในแนวนี้ด้วยเช่นกัน การขับร้องของพุ่มพวง ดวงจันทร์เชิญชวนให้ผู้ชมเกิดความสนุกสนานตามไปด้วย เนื้อหาของเพลงนี้นายวิเชียร คำเจริญเขียนขึ้นมาโดยใช้กลอนแปดเป็นหลัก สืบเกิดได้จากการมีสัมผัสนอกและสัมผัสในถูกต้องตามหลักของกลอนแปดและสิ่งที่มีความแตกต่างขึ้นมาอยู่ในช่วงวรรคที่สองหรือวรรคตาม มีลักษณะของการเพิ่มคำหรือเพิ่มพยางค์ขึ้นมาอีกหนึ่ง เพื่อให้การขับร้องได้เสียงเอื้อนได้ชัดเจนมากขึ้น

ผู้วิจัยสรุปได้ว่าเพลงกระแจะเข้ามาชิ เป็นเพลงที่มีเนื้อร้องที่ดัดแปลงมาจากกลอนแปด โดยมีการเพิ่มคำเพื่อให้ลงกับจังหวะและเสียงเอื้อนของนักร้อง การแต่งเพลงที่ขึ้นเป็นกลอนแปดก่อน แล้วปรับคำหรือเพิ่มคำเป็นการแต่งเพลงที่นักแต่งเพลงนิยมใช้กันหลายท่าน ซึ่งเพลงที่แต่งออกมาจะมีเสน่ห์มากกว่าเพลงที่แต่งด้วยกลอนแปดโดยตรง

3. วิเคราะห์ลักษณะการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงกระแจะเข้ามาชิ

เพลงกระแจะเข้ามาชิเป็นผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของนายเอนก รุ่งเรือง ในการวิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานของนายเอนก รุ่งเรือง ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนในการวิเคราะห์เพลงดังนี้

- 3.1 วิเคราะห์ประเภทและหน้าที่ของเครื่องดนตรี
- 3.2 วิเคราะห์โครงสร้างสำคัญของบทเพลง
- 3.3 วิเคราะห์การสร้างดนตรีประกอบแนวทำนอง
- 3.4 วิเคราะห์การใช้คอรัส

เพลงกระแจะเข้ามาชิ

3.1 วิเคราะห์ประเภทและหน้าที่ของเครื่องดนตรี

ประเภทเครื่องดนตรี แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

❖ กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ

- กลองชุดและเครื่องประกอบจังหวะ
- เบสไฟฟ้า
- กีตาร์ไฟฟ้า

❖ กลุ่มเครื่องดำเนินทำนอง

- ทรัมเปต
- คีย์บอร์ด

หน้าที่ของเครื่องดนตรี

กลองชุด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จังหวะของเพลงกระแจะเข้ามาชิโดยเปรียบเทียบกับหนังสือชุดฝึกทักษะเครื่องดนตรีตามโน้ตสากลของสมนึก อุ่นแก้ว ซึ่งเพลงกระแจะเข้ามาชิแพทเทิร์นหลักของกลองชุดใช้จังหวะร็อก(Rock) ตลอดทั้งเพลงดังภาพที่ 5.75

ภาพที่ 5.75 แสดงการดำเนินแพทเทิร์นหลักของกลองชุด จังหวะร็อก (Rock) ของเพลงกระแจะเข้ามาชิ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 1-4

เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้าและคีย์บอร์ด ดำเนินทำนองไปพร้อมกันในช่วงบทนำ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 5-12 ดังภาพที่ 5.76

Measures 5-12 of the musical score. The score includes staves for Melody, Trumpet, Keyboard, Electric Guitar, Bass, and Drum. The key signature is B-flat major. The time signature is 4/4. The measures are numbered 5 through 12. The Trumpet part enters in measure 9 with a melodic line. The Keyboard part provides a steady accompaniment throughout. The Electric Guitar and Bass parts provide a steady rhythm. The Drum part provides a steady beat.

ภาพที่ 5.76 แสดงการดำเนินทำนองไปพร้อมกันในช่วงบทนำ ของเบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า และ คีย์บอร์ดในเพลงกระแซะเข้ามาซิ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 5-12

กลอง เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้าและคีย์บอร์ด ดำเนินทำนองไปพร้อมกันในช่วงบทจบ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 51-54 ดังภาพที่ 5.77

Measures 51-54 of the musical score. The score includes staves for Melody, Trumpet, Keyboard, Electric Guitar, Bass, and Drum. The key signature is B-flat major. The time signature is 4/4. The measures are numbered 51 through 54. The Trumpet part is silent throughout. The Keyboard part provides a steady accompaniment throughout. The Electric Guitar part provides a steady rhythm. The Bass and Drum parts provide a steady beat.

ภาพที่ 5.77 แสดงการดำเนินทำนองไปพร้อมกันในช่วงบทจบของกีตาร์ไฟฟ้า คีย์บอร์ด เบสและ กลองของเพลงกระแซะเข้ามาซิ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 51-54

คีย์บอร์ด กีตาร์ไฟฟ้า เบสไฟฟ้า และกลองดำเนินแนวทำนองโอบอุ้มแนวทำนองหลัก
ตัวอย่างห้องเพลงที่ 29-36 ดังภาพที่ 5.78

The image displays a musical score for measures 29-36, organized into two systems of four measures each. The instruments involved are Melody, Trumpet, Keyboard, Electric Guitar, Bass, and Drum. The Melody line is circled in red in both systems. The Keyboard part shows chords: Dm, C, Bb, and A7. The Electric Guitar, Bass, and Drum parts provide accompaniment.

ภาพที่ 5.78 แสดงการดำเนินทำนองคีย์บอร์ด กีตาร์ไฟฟ้า เบสไฟฟ้าและกลอง (ในกรอบสี่เหลี่ยม)
โดยดำเนินทำนองโอบอุ้มแนวทำนองหลัก(ในวงรี)ของเพลงกระแซะเข้ามาซิ ตัวอย่าง
ห้องเพลงที่ 29-36

ทริมเปตดำเนินเป็นทำนองสอดแทรกทำนองหลักตัวอย่างห้องเพลงที่ 44 ดังภาพที่ 5.79

ภาพที่ 5.79 แสดงการดำเนินทำนองของทริมเปต โดยดำเนินทำนองสอดแทรกทำนองหลัก
ของเพลงกระแจะเข้ามาซิ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 44

3.2 วิเคราะห์โครงสร้างสำคัญของบทเพลง

บทนำ

บทเพลงนี้ช่วงบทนำผู้ประพันธ์ใช้หลักการเรียบเรียงเสียงประสาน โดยการคิดขึ้นใหม่และอาศัยโน้ตในคอร์ด คือ Bb C Dm โดยใช้คีย์บอร์ด กีตาร์ไฟฟ้า เบสไฟฟ้าและกลองบรรเลงไปพร้อมกัน โดยดำเนินทำนองเป็นแพทเทิร์น(Pattern) และใช้เทคนิคการซ้ำ(Repetition) ที่ซ้ำกันในระดับเสียงเดียวกัน เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 5-12 ดังภาพที่ 5.80

Measures 9-12. The Trumpet part is circled in red. The Keyboard part shows chords B $\flat$, C, Dm, and Dm. The Electric Guitar, Bass, and Drum parts provide a rhythmic accompaniment.

ภาพที่ 5.80 แสดงการดำเนินทำนองช่วงบทนำของเพลงกระแซะเข้ามาซิ เริ่มที่คอร์ด B $\flat$ C Dm และใช้เทคนิคการซ้ำทันที เริ่มห้องที่ 5-12

ทรมเปิดดำเนินทำนองประสาน(ในวงรี) กับแนวแพทเทิร์น(ในกรอบสี่เหลี่ยม) ในช่วงบทนำ ห้องเพลงที่ 9-12 และห้องที่ 25-28 ดังภาพที่ 5.81

Measures 9-12. The Trumpet part is circled in red. The Keyboard part shows chords B $\flat$, C, Dm, and Dm. The Electric Guitar, Bass, and Drum parts provide a rhythmic accompaniment.

Measures 25-28. The Trumpet part is circled in red. The Keyboard part shows chords F, F, F, and F. The Electric Guitar, Bass, and Drum parts provide a rhythmic accompaniment.

ภาพที่ 5.81 แสดงการดำเนินทำนองประสานของทรมเปิด(ในวงรี) กับแนวแพทเทิร์น(ในกรอบสี่เหลี่ยม)ในช่วงบทนำ โดยใช้เทคนิคการซ้ำทำนอง เริ่มห้องที่ 9-12 และห้องที่ 25-28

ในห้องสุดท้ายของบทนำ ห้องเพลงที่ 28 ใช้กีตาร์ไฟฟ้าดำเนินทำนอง (ในวงรี) ส่งไปยังแนวทำนองหลัก (ในกรอบสี่เหลี่ยม) ห้องเพลงที่ 29-32 ดังภาพที่ 5.82

The musical score is divided into two systems. The first system covers measures 25 to 28, and the second system covers measures 29 to 32. The instruments are Melody, Trumpet, Keyboard, Electric Guitar, Bass, and Drum. The key signature has two flats (B-flat major), and the time signature is 4/4. In measures 25-28, the electric guitar plays a rhythmic pattern of eighth notes. In measure 28, a specific eighth-note figure is circled. In measures 29-32, the electric guitar continues with a similar rhythmic pattern. The main melody is introduced in measure 29 and continues through measure 32.

ภาพที่ 5.82 แสดงห้องเพลงสุดท้ายของบทนำ ของเพลงกระแซะเข้ามาซิ ห้องเพลงที่ 28 ใช้กีตาร์ไฟฟ้าดำเนินทำนอง (ในวงรี) ส่งไปยังแนวทำนองหลัก (ในกรอบสี่เหลี่ยม) ห้องเพลงที่ 29-32

กีตาร์ไฟฟ้า เบสไฟฟ้าและกลอง ดำเนินทำนอง(ในกรอบสี่เหลี่ยม)โอบอุ้มแนวทำนองหลัก(ในวงรี) ตัวอย่างห้องเพลงที่ 29-32 ดังภาพที่ 5.83

ภาพที่ 5.83 แสดงคีย์บอร์ด กีตาร์ไฟฟ้า เบสไฟฟ้าและกลอง ดำเนินทำนอง(ในกรอบสีแดง)
โอบอุ้มแนวทำนองหลัก(ในวงรี)ของเพลงกระแจะเข้ามาซิ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 29-32

บทเชื่อม

ในบทเพลงกระแจะเข้ามาซิใช้บทนำมาเป็นบทเชื่อม โดยหลังจากการขับร้องเสร็จ ก็มีบทเชื่อมสั้น ซึ่งบทเชื่อมเหมือนบทนำ ตัวอย่างในห้องเพลงที่ 28 ใช้ทริมเปต คีย์บอร์ด กีตาร์ไฟฟ้า เบสไฟฟ้าและกลองดำเนินทำนองส่งไปยังท่อนที่ 2 ดังภาพที่ 5.84

ภาพที่ 5.84 แสดงบทเชื่อมเหมือนกันกับบทนำของเพลงกระแจะเข้ามาซิ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 28

บทจบ

ท่อนสุดท้ายการเรียบเรียงเสียงประสานในบทจบของเพลงกระแจะเข้ามาซิ พบว่ามีการใช้กีตาร์ไฟฟ้าเล่นอิมโพรไวส์ขึ้นจนจบเพลง และบทจบของเพลงกระแจะเข้ามาซิมีความพิเศษ

โดยใช้อินเตอร์รัฟต์เทคเคนส์ คือ I - VI จบเพลง เริ่มจากห้องที่ 49-54 ดังภาพที่ 5.85

49 50 51 52 53

Melody

Trumpet

Keyboard

Electric Guitar

Bass

Drum

F : I I VI

ภาพที่ 5.85 แสดงบทจบของเพลงกระแจะเข้ามาซิ โดยใช้กีตาร์ไฟฟ้าเล่นอิมโพไวน์เซชั่นจบเพลง ใช้อินเตอร์รัฟต์เทคเคนส์ (Interrupted Cadence) คือ I - VI จบเพลง เริ่มจากห้องที่ 49-54

3.3 วิเคราะห์การสร้างดนตรีประกอบแนวทำนอง

เพลงกระแจะเข้ามาซิ ใช้คีย์บอร์ด กีตาร์ไฟฟ้าและเบสไฟฟ้าโดยใช้คอร์ด Dm, C, Bb, A7 รองรับแนวทำนอง พบทั่วไป ตัวอย่างห้องเพลงที่ 29-32 ดังภาพที่ 5.86

29 30 31 32

Melody

Trumpet

Keyboard

Electric Guitar

Bass

Drum

Dm C Bb A7

ภาพที่ 5.86 แสดงลักษณะของการใช้คีย์บอร์ด กีตาร์ไฟฟ้าและเบสไฟฟ้า โดยใช้คอร์ด Dm, C, Bb, A7 (ในกรอบสี่เหลี่ยม) รองรับแนวทำนอง (ในวงรี) ของเพลงกระแจะเข้ามาซิ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 29-32

เพลงกระแซะเข้ามาซิ คนตรีประกอบชนิดเสียงยาว พบว่ามีการใช้กลุ่มเครื่องเป่า
ทองเหลือง ดำเนินทำนองเสียงยาว เพื่อโอบอุ้มแนวทำนองหลัก ตัวอย่างห้องเพลงที่ 19-20
ดังภาพที่ 5.87

ภาพที่ 5.87 แสดงลักษณะกลุ่มเครื่องเป่าทองเหลือง ดำเนินทำนองเสียงยาว เพื่อโอบอุ้มแนว
ทำนองหลักของเพลงกระแซะเข้ามาซิ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 19-20

3.4 วิเคราะห์การใช้คอร์ด

เพลงกระแซะเข้ามาซิ การดำเนินคอร์ด(chord progression) หลัก ๆ มี 4 คอร์ด คือ
Dm, C, Bb, A7 ตัวอย่างห้องเพลงที่ 33-36 ดังภาพที่ 5.88

ภาพที่ 5.88 แสดงลักษณะการดำเนินคอร์ดหลัก ๆ 4 คอร์ด คือ Dm, C, Bb, A7 ของเพลง
กระแซะ เข้ามาซิ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 33-36

การใช้คอร์ด F ไปหา Dm ซึ่งเป็นรูปแบบอินเทอร์รับเตด (Interrupted Cadence)
พบในตอนสุดท้าย คือ I - VI ห้องเพลงที่ 50-51 ดังภาพที่ 5.89

49 50 51 52 53

Melody

Trumpet

Keyboard

Electric Guitar

Bass

Drum

F : I VI

ภาพที่ 5.89 แสดงลักษณะการใช้คอร์ด F ไปหา Dm ซึ่งเป็นรูปแบบอินเทอร์รับเตด (Interrupted Cadence) พบในตอนสุดท้ายของเพลงกระแจะเข้ามาซิ คือ I - VI ห้องเพลงที่ 50-51

เพลงกระแจะเข้ามาซิ ผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของนายเอนก รุ่งเรือง ประพันธ์ให้กับพุ่มพวง ดวงจันทร์ปี พ.ศ.2530 สรุปได้ว่าเพลงกระแจะเข้ามาซิที่นายเอนก รุ่งเรืองได้ทำการเรียบเรียงเสียงประสานให้กับพุ่มพวง ดวงจันทร์ ลักษณะทางด้านดนตรีของเพลงนี้เหมือนกับเปิดศักราชใหม่ของดนตรีลูกทุ่ง แนวดนตรีเหมือนกับแนวงสตริงหรือแนวทันสมัย นายเอนก รุ่งเรืองจับจุดจากเนื้อร้องของเพลง แล้วนำทำนองมาขยายออกโดยการใช้วงสตริง มีกีตาร์ไฟฟ้าผสมกับกลุ่มเครื่องบลาส(ทรัมเป็ต) โดยใช้เครื่องดนตรีสากล แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ กลองชุดและเครื่องประกอบจังหวะ เบสไฟฟ้าและกีตาร์ไฟฟ้า กลุ่มเครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ทรัมเป็ตและคีย์บอร์ด เพลงนี้นำเอากีตาร์ไฟฟ้า เบสและคีย์บอร์ดบรรเลงประสานแนวทำนองหลักเพื่อโอบอุ้มแนวทำนองโดยใช้คอร์ด Dm C Bb A7 เป็นคอร์ดหลักในบทเพลงนี้และใช้ทรัมเป็ตสอดแทรกประสานเสียงส่งไปให้แนวทำนองในตอนเชื่อมทุกครั้ง ทำให้เสียงดนตรีกระชับแน่นขึ้นนายเอนก รุ่งเรืองสามารถนำเครื่องดนตรีสากลมาบรรเลงเข้ากันได้อย่างกลมกลืนเพลงนี้ทำให้พุ่มพวง ดวงจันทร์โดดเด่นจนกลายเป็นราชินีเพลงลูกทุ่งหญิงเมืองไทยและก็เป็นนักร้องลูกทุ่งหญิงคนแรกที่ได้เปิดการแสดงต่อหน้าพระที่นั่ง ณ โรงแรมคูสิต

ในส่วนของการความคิดเห็นของผู้วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการทำดนตรีของนายเอนก รุ่งเรืองที่เรียบเรียงขึ้นมาเพื่อใช้กับเพลงกระแจะเข้ามาซิคือ การสร้างสไตล์เพลงให้ออกไปทางสตริงมากขึ้น โดยได้ใช้ดนตรีที่อยู่ในส่วนของทำนองของเมโลดี้ของนายวิเชียร คำเจริญมาผสมผสานกัน

เพลงหนูไม่รู้

หนูไม่รู้

ขับร้อง พุ่มพวง ดวงจันทร์

เนื้อร้อง/ทำนอง วิเชียร คำเจริญ

Em G Em Em D

8 G Em [A] Em G Em

ขอโทษ ที่ โทษ ที่ โทษ ที่ ที่ ไป สัก คน มี เจ้า ของ ขอโทษ ที่ เกือบ จะ ตี ตรา จอ

15 G Em Am D⁷ G D Em

เขาป่าว ร้อง ว่าเขาโสด จริงๆ หนู ไม่ รู้ ว่า มี แฟน เห็นมาด แม่น สุด เลียบ เลียบ หิ้ง

21 G D G Em [B] Em G

หนู ไม่ รู้ จริง ๆ ว่า เขา มี ยอด หญิง กอย หาง ขอโทษ ที่ โทษ ที่ โทษ ที่ ที่ ไป

28 Em G Em Am D⁷

สัก คน มี คู่ กวาง ขอโทษ ที่ ที่ ไปชอบ ของ หาง ถ้า ไม่ หวัง เห็น จะ แ่ แ่ เรา หนู ไม่

34 G D Em G D⁷ G

รู้ ว่าแฟน มี เห็น หล่อ ดี หนู ก็เลย ชอบ เขา หนู ไม่ รู้ เพราะหุ เบา เขาบอก เขาชอบ หนูคนเดียว

41 Em [C] Em D G Em D

หนู ไม่ รู้ ว่าแฟน มี เห็น หล่อ ดี หนู ก็เลย ชอบ เขา หนู ไม่ รู้ เพราะหุ เบา เขาบอก

48 1. 2. G Em G Em Em G

เขา มี หนูคนเดียว เขา มี หนูคนเดียว ก็ หนู ไม่ รู้

54 Em Em G Em

ก็ หนู ไม่ รู้ ก็ หนู ไม่ รู้ ก็ หนู ไม่ รู้

ภาพที่ 5.90 แสดงเนื้อร้องและทำนองของเพลงหนูไม่รู้ ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์

ที่มา: นวัตกรรมเพลงฮิต “ราชินีลูกทุ่ง” (2544: 22-23)

1. วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์ทำนองเพลงหนูไม่รู้

ผู้วิจัยได้เลือกบทเพลงหนูไม่รู้ เป็นตัวอย่างในการวิเคราะห์การประพันธ์ทำนองและเนื้อร้อง ซึ่งเป็นผลงานการประพันธ์ของนายวิเชียร คำเจริญ(ลพ บุรีรัตน์)ในปีพ.ศ.2532 เพลงหนูไม่รู้ ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์และถือได้ว่าเป็นช่วงหลังที่ทำให้พุ่มพวง ดวงจันทร์โด่งดัง โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ดังนี้

1.1 รูปแบบของเพลง (Form)

เพลงหนูไม่รู้ บทเพลงมี 3 ท่อนที่จัดอยู่ในประเภทที่มีทำนองใหม่ซ้ำทำนองเดิม คือ ท่อนที่ 1 2 3 ดังภาพที่ 5.91

|| : A : || : B : || : C : ||

ภาพที่ 5.91 แสดงรูปแบบของเพลงหนูไม่รู้ บทเพลงมี 3 ท่อน

ท่อน A เริ่มตั้งแต่ห้องเพลงที่ 9-24 ดังภาพที่ 5.92

8 G Em [A] Em G Em

ขอโทษ ที่โทษ ที่โทษ ที่โทษ ที่โทษ สักคน มีเจ้า บงกช ขอโทษ

14 G Em Am D7 G D

ที่เกือบจะติดใจ จอมเข่า บ่าว ร้องว่า เขา โสด จริง ๆ หนู ไม่ รู้ ว่า มี แฟน เห็น มาด

20 Em G D G Em

แหม โสด เดียว เหยียบ พนัน หนู ไม่ รู้ จริง ๆ ว่า เขา มี ยอด พญา คลย ทรง ขอโทษ

ภาพที่ 5.92 แสดงท่อน A ของเพลงหนูไม่รู้ ห้องเพลงที่ 9-24

ท่อน B เริ่มตั้งแต่ห้องเพลงที่ 15-23 ดังภาพที่ 5.93

24 G Em [B] Em G Em

มี ยอด พึง คอย ทรง ขล ไทษ ทิ ไทษ ทิ ไทษ ทิ ที่ ไป ส คน มี คู่ ทรง ขล ไทษ

30 G Em Am D7 G D

ติ ที่ ไป ชอบ ของ ทรง ถ้า ไม่ ท่วง เห็น จะ แะ แะ เรา คน ไม่ ธิ ว่า แฟน มี เห็น คล้อ

36 Em G D7 G

ติ คน ก็ เลย ชอบ เขา คน ไม่ ธิ เพราะ ชู เขา เขา บลก เขา ชอบ คน คน เดียว

ภาพที่ 5.93 แสดงท่อน B ของเพลงหนูไม่รู้ ห้องเพลงที่ 25-41

ท่อน C เริ่มตั้งแต่ห้องเพลงที่ 41-49 ดังภาพที่ 5.94

41 Em [C] Em D G Em D

คน ไม่ ธิ ว่า แฟน มี เห็น คล้อ ติ คน ก็ เลย ชอบ เขา คน ไม่ ธิ เพราะ ชู เขา เขา บลก

48 1. G Em

เขา มี คน คน เดียว

ภาพที่ 5.94 แสดงท่อน C ของเพลงหนูไม่รู้ ห้องเพลงที่ 41-49

1.2 ท่วงทำนอง (Melody)

ท่วงทำนอง คือ การจัดลำดับของเสียงสูงต่ำของเพลงสาวนาสั่งแฟน ซึ่งความยาวของทำนองเพลงมีจำนวนห้องเพลงรวมทั้งสิ้น 59 ห้องเพลง ประกอบด้วยส่วนนำ(Introduction) ส่วนจบ(Ending) และตอน(Section) ต่าง ๆ ดังตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4 แสดงจำนวนห้องเพลงของบทเพลงหนูไม่รู้

ส่วน/ตอน	ส่วนนำ	ท่อน A	ท่อน B	ท่อน C	ท่อนจบ
ห้องเพลง	1-9	9-25	25-41	41-49	51-59
รวม	9 ห้อง	16 ห้อง	16 ห้อง	8 ห้อง	9 ห้อง

1.3 ระบบเสียง (Tuning System)

ระบบเสียงของบทเพลงหนูไม่รู้เป็นแบบ คือ โทนิค(Tonic) อยู่ที่ตัวมี (อ่านแบบ Move Do ในบันไดเสียง C เมเจอร์)

1.4 บันไดเสียง (Scales)

เพลงหนูไม่รู้ในทางร้องเป็นบันไดเสียง G เมเจอร์ แต่ในการเรียบเรียงเสียงประสาน ผู้เรียบเรียงเสียงประสานนำเอาคอร์ดซึ่งเป็นลักษณะไมเนอร์คอร์ด(relative minor) คือ E ไมเนอร์มาใช้ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของผู้เรียบเรียงเสียงประสาน ตั้งแต่ห้องเพลงที่ 1-59

ภาพที่ 5.95 แสดงลักษณะบันไดเสียง G เมเจอร์ ของเพลงหนูไม่รู้

1.5 กลุ่มเสียง (Mode)

เพลงสาวหนูไม่รู้ กลุ่มเสียงที่ใช้มี 5 เสียง เรียกว่า Pentatonic Mode ได้แก่เสียง โด เร มี ซอล ลา ดังภาพที่ 5.96

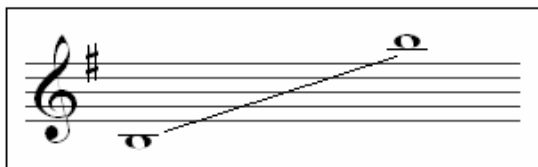

ภาพที่ 5.96 แสดงลักษณะของกลุ่มเสียง Pentatonic Mode ของเพลงหนูไม่รู้

1.6 ช่วงเสียง (Ranges)

เพลงหนูไม่รู้ มีความกว้างของระดับเสียงต่ำสูงถึงสูงสุด คือ โน้ตต่ำสุดคือ

ตัวที่ต่ำ (B) ของกุญแจซอล และโน้ตสูงสุดคือ ตัวที่สูง (B) ของกุญแจซอล ดังภาพที่ 5.97

ภาพที่ 5.97 แสดงช่วงเสียงต่ำสุดถึงสูงสุดของเพลงหนูไม่รู้

1.7 รูปลักษณะของท่วงทำนอง (Melodic Contour)

เพลงหนูไม่รู้ มีรูปลักษณะของท่วงทำนองดังนี้

- ทำนองแบบลักษณะต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน (Conjunct) เพลงหนูไม่รู้

มีลักษณะต่อเนื่องเชื่อมโยงกันทั้งเพลง ยกตัวอย่าง ท่อน B ห้องเพลงที่ 25-41 ดังภาพที่ 5.98

ภาพที่ 5.98 แสดงทำนองแบบลักษณะต่อเนื่องเชื่อมโยงกันของเพลงหนูไม่รู้ ในท่อน B ห้องเพลงที่ 25-41

1.8 โครงสร้างของประโยค (Sentence Structure)

เพลงหนูไม่รู้ มีประโยคหลัก 3 ประโยค ดังภาพที่ 5.99 ได้แก่

ประโยคที่ 1 ห้องเพลงที่ 9-25 (ท่อน A)

ประโยคที่ 2 ห้องเพลงที่ 25-41 (ท่อน B)

ประโยคที่ 3 ห้องเพลงที่ 41-49 (ท่อน C)

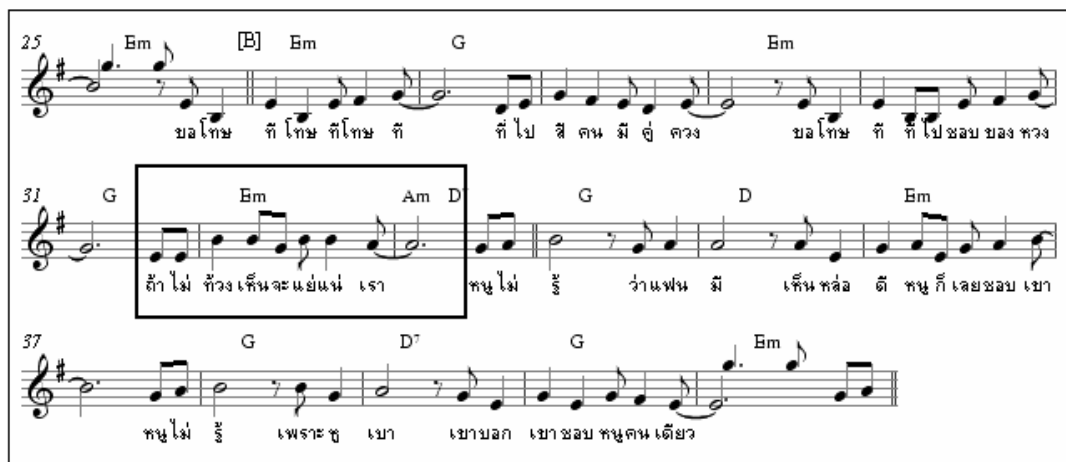

ภาพที่ 5.99 แสดงโครงสร้างประโยคหลักของเพลงหนูไม่รู้ เริ่มจากห้องที่ 9-25, 25-41 และ 41-49

- ประโยคเพลงและการพัฒนาประโยคเพลง

เพลงหนูไม่รู้ ในแต่ละท่อนประกอบด้วยประโยคและการพัฒนาประโยคเพลง ผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะท่อน A กับท่อน B เนื่องจากในท่อนอื่น ๆ มีลักษณะประโยคเพลงและการพัฒนาประโยคที่ใกล้เคียงกันท่อน A ทำนองเพลงในห้องเพลงที่ 15-17 มีการพัฒนาทำนองเพลงในท่อน B ห้องเพลงที่ 31-33 โดยใช้กระบวนการของการแปร (Variation) เป็นเทคนิคที่นำการเข้ามาดัดแปลง แต่ยังคงรักษาทางเดิมไว้ ดังปรากฏในภาพที่ 5.100 และภาพที่ 5.101

ภาพที่ 5.100 แสดงลักษณะทำนองเพลงมีการพัฒนาทำนองของเพลงหนูไม่รู้ในท่อน A ห้องเพลงที่ 15-17 โดยเปรียบเทียบกับท่อน B

ภาพที่ 5.101 แสดงลักษณะการพัฒนาทำนองของเพลงหนูไม่รู้ในท่อน B ห้องเพลงที่ 31-33 โดยใช้กระบวนการ ของการแปร(Variation)

ท่อน C ทำนองเพลงในห้องเพลงที่ 41- 49 เป็นส่วนที่นำทำนองท่อนสร้อยในท่อน A และ ท่อนสร้อยในท่อน B มาเป็นทำนองหลักในท่อน C ดังภาพที่ 5.102

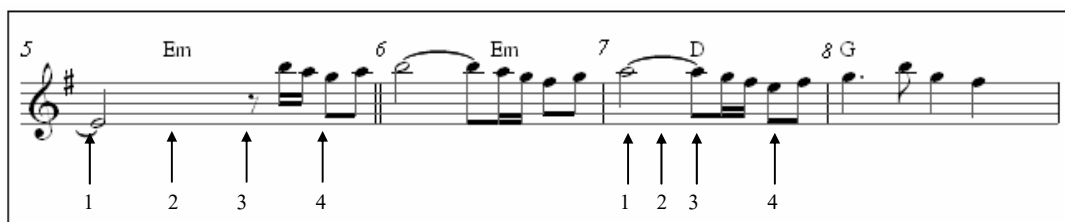
ภาพที่ 5.102 แสดงลักษณะทำนองเพลงท่อน C ของเพลงหนูไม่รู้ ห้องเพลงที่ 41-49

1.9 จังหวะ (Rhythm)

เพลงหนูไม่รู้ มีจังหวะเพลงดังนี้

- อัตราจังหวะ (Time หรือ Meter) เพลงหนูไม่รู้ อยู่ในอัตราจังหวะ 4/4

ถือใน 1 ห้องมี 4 จังหวะ ♩ = 1 ดังภาพที่ 5.103

ภาพที่ 5.103 แสดงตัวอย่างอัตราจังหวะ 4/4 ของเพลงหนูไม่รู้

- อัตราความเร็ว (Tempo) เพลงหนูไม่รู้ ใช้อัตราความเร็วอยู่ที่เร็วปานกลาง ประมาณ 134

- จังหวะที่ใช้ในบทเพลงหนูไม่รู้ คือ Rock ดังภาพที่ 5.104

ภาพที่ 5.104 แสดงลักษณะจังหวะ Rock ของเพลงหนูไม่รู้

1.10 การลัดจังหวะ (Syncopation)

เพลงหนูไม่รู้ พบลักษณะของทำนองเพลงที่ใช้วิธีลัดจังหวะ โดยเริ่มใช้ห้องเพลงที่ 4, 10, 12, 14, 20, 24, 26, 28, 30, 32, 36, 40, 44, 48, 50, 54 และ 58 ซึ่งทำให้เกิดการเน้นบนจังหวะเบา ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างห้องเพลงที่ 10, 12 และ 14 ดังภาพที่ 5.105

ภาพที่ 5.105 แสดงตัวอย่างการลัดจังหวะของทำนองเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 10, 12 และ 14

1.11 กระสวนจังหวะ (Rhythmic)

เพลงหนูไม่รู้ กระสวนจังหวะที่ปรากฏในเพลงนี้ แบ่งเป็น 2 แบบ

- แบบผสมระหว่างตัวดำ ตัวเข้บ็ต 1 ชั้น ตัวขาวประจุด และตัวหยุดเข้บ็ต 1 ชั้น เป็นกลุ่มจังหวะที่พบบ่อยที่สุดในท่อน A , B และ C ดังภาพที่ 5.106

[A]

9 Em 10 Em 11 G 12 13 Em 14 15 G

ขอโทษ ที่ โทษ ที่ โทษ ที่ ที่ ไป สั ตน มี เจ้า ขลง ขอโทษ ที่ เกือบจะ ตัดรา จลง เขาป่าว

ภาพที่ 5.106 แสดงกลุ่มกระสวนจังหวะที่พบบ่อยในท่อน A ,B และ D ของเพลงหนูไม่รู้

1.12 จุดไคลแมกซ์ของทำนอง (Melodic Climax)

ทำนองเพลงหนูไม่รู้ มีจุดไคลแมกซ์ที่เกิดจากจุดยอดของทำนอง (High Point) โดยพบอยู่ 1 แห่ง คือห้องเพลงที่ 18 ,22 ,34 ,38 ,42 ,46 ,53 ,55 ,57 และ58 จุดไคลแมกซ์ คือโน้ตตัวที่(B) ผู้วิจัยยกตัวอย่างทำนองในท่อน A ห้องเพลงที่ 18และ22 ดังภาพที่ 5.107

[A]

9 Em 10 Em 11 G 12 13 Em 14 15 G

ขอโทษ ที่ โทษ ที่ โทษ ที่ ที่ ไป สั ตน มี เจ้า ขลง ขอโทษ ที่ เกือบจะ ตัดรา จลง เขาป่าว

16 Em Am D7 G D Em G

จง ภา เขา ใด สัก ๆ พย ไม่ ี่ ภา มี แค้น เหน็ด ภาด แผล สด เหน็บ เหน็บ พย พย ไม่ ี่ สัก ๆ

23 D G Em

ภา เขา มี สด พย จด พย ขอโทษ

ภาพที่ 5.107 แสดงจุดไคลแมกซ์ของทำนองเพลงหนูไม่รู้ คือโน้ตตัวที่ ตัวอย่างทำนองในท่อน A ห้องเพลงที่ 18และ22

1.13 เทคนิคในการพัฒนาประโยคเพลง

เพลงหนูไม่รู้ ใช้เทคนิคในการพัฒนาประโยคเพลงดังนี้

- การซ้ำ (Repetition) มีลักษณะการซ้ำทำนองในระดับเสียงเดียวกัน ส่วนโน้ตเดียวกันทั้งเพลง ผู้วิจัยยกตัวอย่างทำนองท่อน A ห้องเพลงที่10-13 และท่อน B ห้องเพลงที่ 26-29 ดังภาพที่ 5.108

The image displays two musical staves, labeled [A] and [B], illustrating the repetition of a melody. Staff [A] covers measures 10 to 13, and staff [B] covers measures 26 to 29. Both staves show the same sequence of notes and lyrics, demonstrating the repetition technique.

[A]

10 11 12 13

อา ไชย ตี ไชย ตี ไชย ตี ตี ไป สิ คน มี เจ้า งาม

[B]

26 27 28 29

อา ไชย ตี ไชย ตี ไชย ตี ตี ไป สิ คน มี คู่ งาม

ภาพที่ 5.108 แสดงลักษณะการใช้เทคนิคการซ้ำระดับเสียงเดียวกัน ส่วนโน้ตเดียวกัน

ของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างในทำนองท่อน A ห้องเพลงที่10-13 และท่อน B ห้องเพลงที่ 26-29

2. วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์เนื้อร้องเพลงหนูไม่รู้

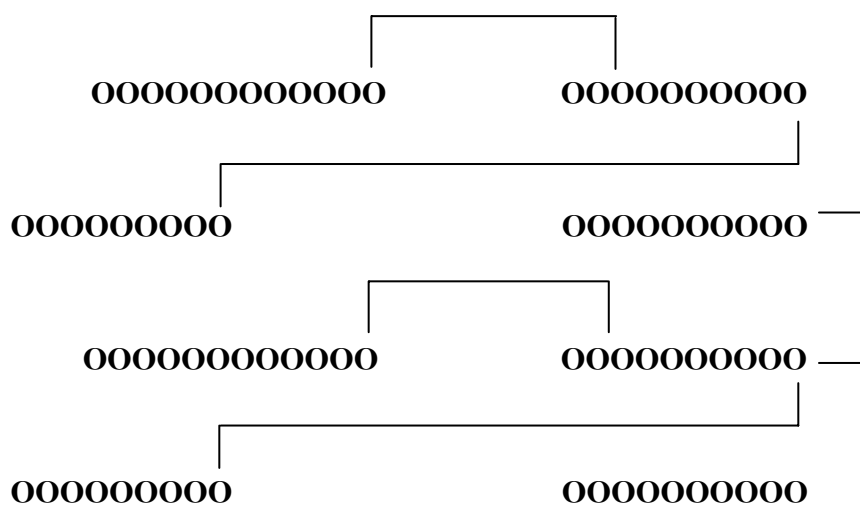
การประพันธ์เนื้อร้อง หมายถึง เนื้อร้องที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้ประพันธ์ในด้านการใช้ถ้อยคำและโวหาร บทเพลงเป็นวรรณกรรมที่เข้าถึงประชาชนได้ง่าย โดยเฉพาะเพลงลูกทุ่งที่มีความสนุกสนาน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์ให้กับผู้ฟังด้วยถ้อยคำและโวหารที่ผู้ประพันธ์นำมาใช้ด้วยเหตุนี้จึงน่าสนใจว่านายวิเชียร คำเจริญประพันธ์เพลงลูกทุ่งให้พุ่มพวง ดวงจันทร์ขับร้อง ใช้ทำนองในลักษณะใดจึงทำให้บทเพลงที่พุ่มพวง ดวงจันทร์ขับร้อง เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน ในการวิเคราะห์การประพันธ์เนื้อร้องเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์ จะวิเคราะห์ถึงการใช้ถ้อยคำในเรื่องการใช้คำง่าย การใช้คำไพเราะ การใช้คำซ้ำ การใช้คำซ้อน การเล่นคำ การใช้คำอุทานและการเลียนเสียง การใช้คำภาษาอังกฤษ การใช้คำแสลง การใช้โวหาร

เพลงหนูไม่รู้

ขอโทษทีโทษทีโทษที	ที่ไปมีคนมีเจ้าของ
ขอโทษทีเกือบจะดีตราจอง	เขาเป่าร้องว่าเขาโสดจริง ๆ
หนูไม่รู้ว่ามิแฟน	เห็นมาดแมนสุดเจียบเนี้ยบหนิง
หนูไม่รู้จริง ๆ	ว่าเขามีขอดหญิงคอยหวง
ขอโทษทีโทษทีโทษที	ที่ไปมีคนมีคู่ควง
ขอโทษทีที่ไปชอบของหวง	ถ้าไม่ท้วงเห็นจะแย่นะเรา
หนูไม่รู้ว่าแฟนมี	เห็นหล่อดีหนูก็เลยชอบเขา
หนูไม่รู้เพราะหุเบา	เขาบอกเขาชอบหนูคนเดียว
หนูไม่รู้ว่าแฟนมี	เห็นหล่อดีหนูก็เลยชอบเขา
หนูไม่รู้เพราะหุเบา	เขาบอกเขามีหนูคนเดียว

วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์เนื้อร้องเพลงหนูไม่รู้ ผลงานการประพันธ์เนื้อร้องของ นายวิเชียร คำเจริญ(ลพ บุรีรัตน์) ในด้านการใช้ถ้อยคำ โดยมุ่งพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

2.1 การใช้คำไพเราะ การใช้คำไพเราะเป็นกลวิธีที่ผู้ประพันธ์เลือกเฟ้นถ้อยคำที่ไพเราะ ในลักษณะกวีโวหาร ซึ่งหมายถึงการเลือกคำที่ไพเราะ มีสัมผัสมาใช้ในการประพันธ์ เพลงหนูไม่รู้ มีการใช้คำไพเราะที่มีสัมผัสนอกและสัมผัสใน ซึ่งมีลักษณะที่ดัดแปลงมาจากกลอนแปด ดังภาพที่ 5.109

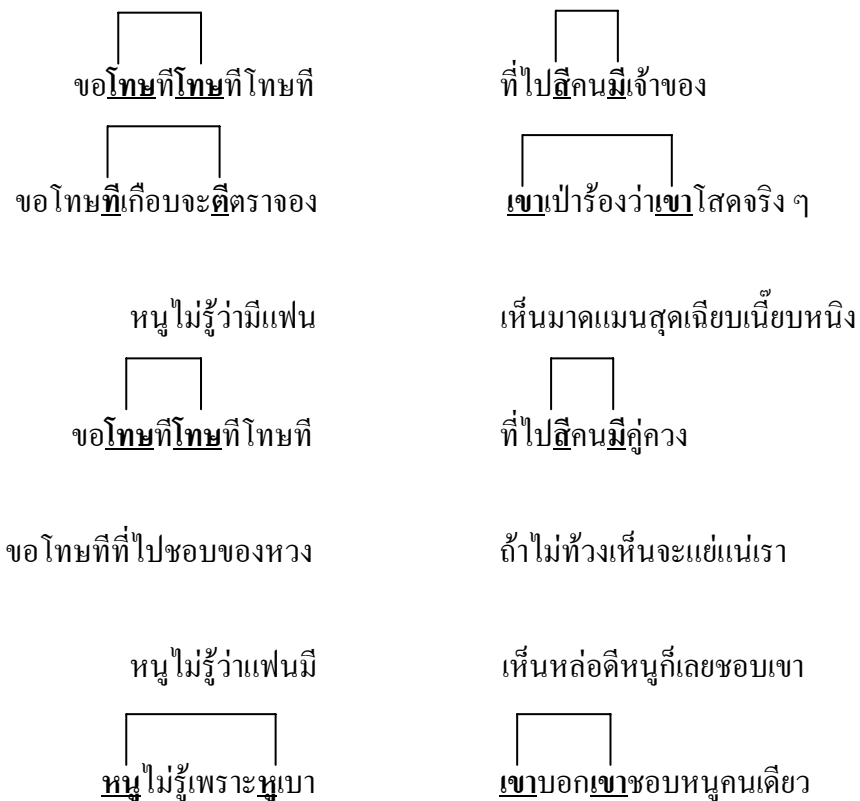
ภาพที่ 5.109 แสดงรูปแบบของกลอนแปดที่มีการสัมผัสนอกและสัมผัสในของเพลงหนูไม่รู้
ที่มา: หลักภาษาไทย(2545: 419)

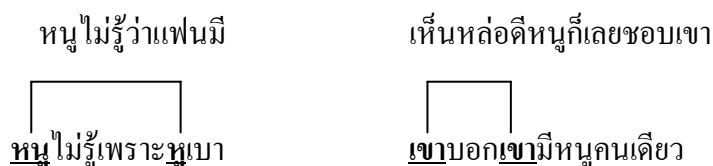
จริง สัมผัสกับ หนิง
 หวง สัมผัสกับ ควง
 เรา สัมผัสกับ เขา
 มี สัมผัสกับ ดี
 เบา สัมผัสกับ เขา

สัมผัสใน หมายถึง คำที่คล้องกันและอยู่ในวรรคเดียวกัน จะเป็นสัมผัสคู่เรียงคำติดต่อกันหรือจะเป็นสัมผัสสลับ เรียงคำอื่นแทรกคั่นไว้ระหว่างคำที่สัมผัสก็ได้ สุดแต่จะเหมาะสมทั้งไม่มีกฎเกณฑ์จำกัดว่า จะต้องมียุ่ตรงนั้นตรงนี้เหมือนอย่างสัมผัสนอกและไม่จำเป็นจะต้องใช้สระอย่างเดียวกันด้วย เพียงแต่ให้อักษรเหมือนกันหรือเป็นอักษรประเภทเดียวกันหรืออักษรที่มีเสียงคู่กันก็ใช้ได้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1) สัมผัสสระ หมายถึง คำคล้องจองที่มีเสียงสระและมาตราสะกดอย่างเดียวกัน เพลงหนูไม่รู้ มีคำสัมผัสสระดังนี้

ท่อน A

ภาพที่ 5.111 แสดงเนื้อร้องของเพลงหนูไม่รู้ ที่มีคำสัมผัสสระ

จากภาพที่ 5.111 พบลักษณะการใช้คำที่มีสัมผัสสระในเพลงหนูไม่รู้ จำนวน 10 คำ

โทษ	สัมผัสกับ	โทษ
ลี	สัมผัสกับ	มี
ที	สัมผัสกับ	ดี
เขา	สัมผัสกับ	เขา
หนู	สัมผัสกับ	หู

2) สัมผัสอักษร หมายถึง คำคล้องจองที่ใช้ตัวสระชนิดเดียวกัน หรือตัวอักษรประเภทเดียวกัน หรือใช้ตัวอักษรที่มีเสียงคู่กันที่เรียกว่าอักษรคู่ เช่น ข ค ฆ หรือ ถ ท ฐ เป็นต้น บทเพลงหนูไม่รู้ ไม่พบคำสัมผัสอักษร

2.2 การใช้คำง่าย การใช้คำง่ายเป็นกลวิธีที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้รวดเร็วและถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เพลงหนูไม่รู้ มีลักษณะแบบคำพูดชาวบ้าน ใช้ภาษาตรงไปตรงมา ดังตัวอย่างภาพที่ 5.112

ประโยคที่ว่า ขอโทษทีโทษทีโทษที คำว่าขอโทษ เป็นภาษาพูดซึ่งชาวบ้านมักใช้พูดทั่วไป หมายถึง ขอโทษจริง ๆ เป็นการเน้นอารมณ์ความรู้สึก

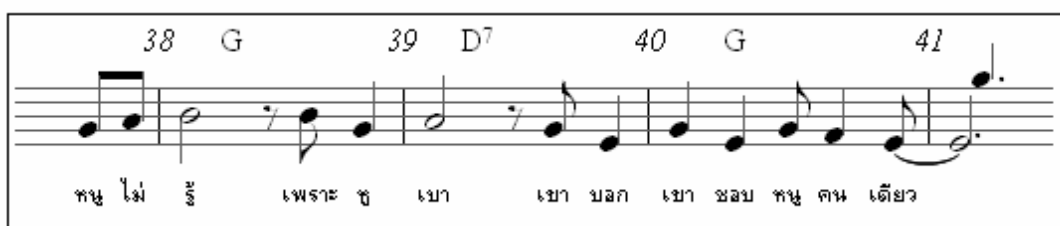
ภาพที่ 5.112 แสดงลักษณะการใช้คำง่ายของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 10-11

ประโยคที่ว่า หนูไม่รู้ว่าแฟนมี เห็นหล่อดีหนูก็เลยชอบเขา เป็นภาษาพูดที่ใช้กันทั่วไป มีความหมายว่า ไม่รู้ว่าแฟนเห็นหน้าตาหล่อก็ชอบเลย ดังภาพที่ 5.113

ภาพที่ 5.113 แสดงลักษณะการใช้คำง่ายของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 34-37

ประโยคที่ว่า หนูไม่รู้เพราะหนูเบา เขาบอกเขาชอบหนูคนเดียว เป็นภาษาพูดที่ใช้กันทั่วไปมีความหมายว่า ไม่รู้เพราะเชื่อเขาง่าย ๆ เพราะเขาบอกว่าชอบเราคนเดียว ดังภาพที่ 5.114

ภาพที่ 5.114 แสดงลักษณะการใช้คำง่ายของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 38-41

2.3 การใช้ซ้ำคำ การใช้ซ้ำคำหมายถึง การนำคำและวลีที่เหมือนกันมาเรียงไว้ติดกัน หรือมีคำอื่นคั่น เพื่อย้ำความให้ความหมายกว้างขึ้น เน้นความรู้สึกให้เด่นชัดขึ้น เพลงหนูไม่รู้ พบการใช้ซ้ำคำในส่วนนำและส่วนจบของเพลง ตัวอย่างห้องเพลงที่ 11-14 ดังภาพที่ 5.115

ประโยคที่ว่า ขอโทษทีโทษทีโทษที บทเพลงนี้เป็นคำที่พูดต่อเนื่องกันโดยเอยไปตามอารมณ์ การซ้ำคำว่า โทษที จึงมีความหมายว่าขอโทษ เพื่อเน้นอารมณ์ให้ผู้ฟังรู้สึกได้ว่าขอโทษจริงๆ ดังภาพที่ 5.115

ภาพที่ 5.115 แสดงลักษณะการใช้ซ้ำคำของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 10-11

2.4 การใช้คำซ้อน คำซ้อนหมายถึง คำ ๆ หนึ่งที่ประกอบด้วยคำเดียวกันอยู่ 2 คำ และแต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงกันหรือความหมายแนวเดียวกัน คำที่นำมาซ้อนกันนี้อาจจะเป็นคำไทยแท้หรือคำที่ยืมมาจากภาษาอื่นก็ได้ เพลงหนูไม่รู้พบการใช้คำซ้อนในท่อน A ห้องเพลงที่ 20 ดังภาพที่ 5.116

ประโยคที่ว่า เห็นมาดแมนสุดเจียบเนียบหนึ่ง คำว่า เนียบหนึ่ง เป็นคำซ้อน มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ ผู้ชายที่มีลักษณะดี เรียบร้อย

ภาพที่ 5.116 แสดงลักษณะการใช้คำซ้อนของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 20

2.5 การเล่นคำ การเล่นคำ หมายถึง การใช้คำ ๆ เดียว ความหมายต่าง ๆ รวมทั้งคำ ๆ เดียว แต่ใช้หลาย ๆ ที่และรวมถึงการซ้ำอักษรด้วย การเล่นคำมีส่วนช่วยให้ข้อความมีอรรถรส ฟังแล้วไพเราะรื่นหู บทเพลงหนูไม่รู้ พบการเล่นคำในท่อน A ห้องที่ 9-11 และในท่อน B ห้องเพลงที่ 25-27 ของบทเพลง ผู้วิจัยยกตัวอย่างห้องเพลงที่ 25-27 ดังภาพที่ 5.117

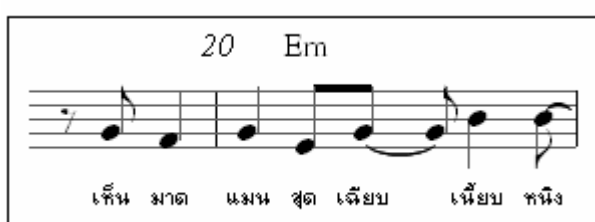
ประโยคที่ว่า ขอโทษที โทษที โทษที ผู้ประพันธ์ต้องการแต่งเนื้อร้องให้เสียงต่อเนื่องกัน ฟังแล้วไพเราะ ฟังดูรื่นหู โดยใช้ลักษณะการซ้ำอักษร

ภาพที่ 5.117 แสดงการเล่นคำของเพลงหนูไม่รู้ ห้องเพลงที่ 25-27

2.6 การใช้คำสแลง คำสแลง หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่เกิดใหม่ คำที่เปลี่ยนแปลงไปจากภาษาปกติและคำที่มาจากภาษาต่างประเทศบางคำ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำแปลกใหม่ที่ให้อารมณ์ความรู้สึก การใช้คำสแลงในเพลงลูกทุ่งนิยมใช้คำสแลงตามยุค ตามความนิยมที่คนใช้ คำเหล่านั้นเป็นจำนวนมาก แต่ไม่เป็นที่ยอมรับในภาษาทางการ บทเพลงหนูไม่รู้ พบการใช้คำสแลง ห้องเพลงที่ 20 ดังภาพที่ 5.118

ประโยคที่ว่า เห็นมาดแมนสุดเฉียบเนียบหนึ่ง คำว่า เฉียบ เป็นภาษาจีน หมายถึงคม ในที่นี้หมายถึง ผู้ชายที่ดูมาดดี

ภาพที่ 5.118 แสดงการใช้คำสแลงของเพลงหนูไม่รู้ ห้องเพลงที่ 20

2.7 การใช้อุปมาโวหาร อุปมา คือโวหารที่กล่าวเปรียบเทียบของสองสิ่งที่แตกต่างกัน แต่มีความคล้ายคลึงกันทางรูปลักษณะมาเปรียบเทียบลักษณะภายนอกหรือเปรียบเทียบโดยตรง เพื่อโยงความคิดของผู้อ่านหรือผู้ฟังให้ทราบว่า สิ่งนั้นเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง คำที่ใช้เปรียบเทียบคือ กล ดุจ ดัง ดูราว ประดุจ ประหนึ่ง ปาน เพียง ราวกับ เยี่ยง เสมอ ฯลฯ เพลงหนูไม่รู้ ไม่พบการใช้อุปมาโวหาร

เพลงหนูไม่รู้ ผลงานการประพันธ์เนื้อร้องและทำนองของนายวิเชียร คำเจริญ ผู้ประพันธ์เพลงยึดหลักกันตลกชนโดยมีการใช้คำไพเราะ มีสัมผัสนอกและสัมผัสใน การใช้คำง่าย การใช้ซ้ำคำ การใช้คำซ้อน การเล่นคำและการใช้คำสแลง

ความหมายของเพลงหนูไม่รู้ เนื้อความโดยรวม พูดถึงเนื้อหาของเพลงนี้แสดงซึ่งสภาวะของสังคมไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยแต่ก่อนฝ่ายชายเท่านั้นที่เป็นฝ่ายเข้ามาจีบฝ่ายหญิง แต่เนื้อหาของเพลงนี้ก็กลับตรงข้ามกัน ซึ่งก็เป็นเหตุผลส่วนหนึ่งหรือส่วนสำคัญของเพลงนี้ ที่ทำให้เพลงนี้ดังขึ้นมาได้อย่างไม่มีข้อสงสัยใด ๆ และที่สำคัญคือการจับประเด็นการแต่งเพลงที่ทันสมัย

นายวิเชียร คำเจริญแต่งเพลงนี้ขึ้นมา โดยวิเคราะห์แล้วว่าบุคลิกของหนุ่มพวง ดวงจันทร์เท่านั้น ที่ร้องเพลงนี้ได้อย่างสนุกสนาน โดยทั้งร้องทั้งเต้นไปพร้อมกันและเชิญชวนผู้ชม และส่วนใหญ่ก็ชอบไปในแนวนี้ด้วยเช่นกัน การขับร้องของหนุ่มพวง ดวงจันทร์เชิญชวนให้ผู้ชมเกิด

ความสนุกสนานตามไปด้วย เนื้อหาของเพลงนี้นายวิเชียร คำเจริญเขียนขึ้นมาโดยใช้กลอนแปดเป็นหลัก สังกัดได้จากการมีสัมผัสนอกและสัมผัสในถูกต้องตามหลักของกลอนแปด และสิ่งที่มีความแตกต่างขึ้นมาเห็นจะเป็นในช่วงวรรคที่สองหรือวรรคตาม มีลักษณะของการเพิ่มคำหรือเพิ่มพยางค์ขึ้นมาอีกหนึ่ง เพื่อให้การขับร้องได้เสียงเอื้อนได้ชัดเจนมากขึ้น

ผู้วิจัยสรุปได้ว่าเพลงหนูไม่รู้ เป็นเพลงที่มีเนื้อร้องที่ดัดแปลงมาจากกลอนแปด โดยมีการเพิ่มคำเพื่อให้ลงกับจังหวะและเสียงเอื้อนของนักร้อง การแต่งเพลงที่ขึ้นเป็นกลอนแปดก่อน แล้วปรับคำหรือเพิ่มคำเป็นการแต่งเพลงที่นักแต่งเพลงนิยมใช้กันหลายท่าน ซึ่งเพลงที่แต่งออกมาจะมีเสน่ห์มากกว่าเพลงที่แต่งด้วยกลอนแปดโดยตรง

3. วิเคราะห์ลักษณะการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงหนูไม่รู้

เพลงหนูไม่รู้ เป็นผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของนายเอนก รุ่งเรือง ในการวิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานของนายเอนก รุ่งเรือง ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนในการวิเคราะห์เพลงดังนี้

- 3.1 วิเคราะห์ประเภทและหน้าที่ของเครื่องดนตรี
- 3.2 วิเคราะห์โครงสร้างสำคัญของบทเพลง
- 3.3 วิเคราะห์การสร้างดนตรีประกอบแนวทำนอง
- 3.4 วิเคราะห์การใช้คอร์ด

เพลงหนูไม่รู้

3.1 วิเคราะห์ประเภทและหน้าที่ของเครื่องดนตรี

ประเภทเครื่องดนตรี แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

❖ กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ

- กลองชุดและเครื่องประกอบจังหวะ
- เบสไฟฟ้า
- กีตาร์ไฟฟ้า

❖ กลุ่มเครื่องดำเนินทำนอง

- ทรัมเปต
- คีย์บอร์ด
- เปียโน

หน้าที่ของเครื่องดนตรี

กลองชุด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จังหวะของเพลงหนูไม่รู้โดยเปรียบเทียบกับหนังสือชุดฝึกทักษะเครื่องดนตรีตามโน้ตสากลของสมนึก อุ่นแก้ว ซึ่งเพลงหนูไม่รู้ แพทเทิร์นหลักของกลองชุด ใช้จังหวะร็อก (Rock) ตลอดทั้งเพลง ดังภาพที่ 5.119

The image displays a musical score for the song 'หนูไม่รู้' (I Don't Know) by the band 'ใช้จังหวะร็อก' (Rock Rhythm). The score is written for a 4/4 time signature. The instruments listed on the left are Electric Guitar, Trumpet, Drums, Melody, Piano, Bass, String, and Keyboard. The Drums part is highlighted with a black box. The drum pattern is a classic rock beat, consisting of a steady quarter-note bass drum (kick) and a backbeat of eighth-note snare drums on beats 2 and 4. The Electric Guitar part shows a simple melody with a first, second, and third ending bracketed. The other instruments (Trumpet, Melody, Piano, Bass, String, Keyboard) are mostly silent, with some chords or single notes in the Piano and String parts.

ภาพที่ 5.119 แสดงลักษณะจังหวะกลองของเพลงหนูไม่รู้ โดยใช้จังหวะร็อก ตัวอย่างห้องที่ 1-3

เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า เปียโน กลุ่มสตริงและคีย์บอร์ด ดำเนินทำนองไปพร้อมกันในช่วงบทนำ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 1-6 ดังภาพที่ 5.120

Electric Guitar

Trumpet

Drums

Melody

Piano

Bass

String

Keyboard

Electric Guitar

Trumpet

Drums

Piano

Bass

String

Keyboard

ภาพที่ 5.120 แสดงการดำเนินทำนองไปพร้อมกันในช่วงบทนำของเบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า เปียโน กลุ่มสตริงและคีย์บอร์ดของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องที่ 1- 6

กลอง เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า กลุ่มสตริง เปียโนและคีย์บอร์ด ดำเนินทำนองไปพร้อมกันในช่วงบทจบ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 99-101 ดังภาพที่ 5.121

Figure 5.121 shows a musical score for measures 99-101. The score is arranged in a system with six staves. The top staff is for Electric Guitar, followed by Drums, Piano, Bass, String, and Keyboard. The Electric Guitar part has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The Drums part has a double bar line. The Piano part has a treble clef and a key signature of one sharp. The Bass part has a bass clef and a key signature of one sharp. The String part has a treble clef and a key signature of one sharp. The Keyboard part has a treble clef and a key signature of one sharp. The score shows the instruments playing together in a synchronized manner.

ภาพที่ 5.121 แสดงการดำเนินทำนองไปพร้อมกันในช่วงบทจบ ของกลอง เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า กลุ่มสตริง เปียโนและคีย์บอร์ดของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 99 -101

กลอง เปียโน เบสไฟฟ้า และคีย์บอร์ด ดำเนินแนวทำนองโอบอุ้มแนวทำนองหลัก ตัวอย่างห้องเพลงที่ 11-13 ดังภาพที่ 5.122

Figure 5.122 shows a musical score for measures 11-13. The score is arranged in a system with five staves. The top staff is for Drums, followed by Melody, Piano, Bass, and Keyboard. The Drums part has a double bar line. The Melody part has a treble clef and a key signature of one sharp. The Piano part has a treble clef and a key signature of one sharp. The Bass part has a bass clef and a key signature of one sharp. The Keyboard part has a treble clef and a key signature of one sharp. The score shows the instruments playing together in a synchronized manner.

ภาพที่ 5.122 แสดงการดำเนินทำนองโอบอุ้มแนวทำนองหลักของกลอง เปียโน เบสไฟฟ้า และคีย์บอร์ดของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 11 -13

ทรัมเปต ดำเนินเป็นทำนองสอดแทรกทำนองหลัก ตัวอย่างห้องเพลงที่ 25 ดังภาพที่ 5.123

25 26 27

Trumpet

Drums

Melody

Piano

Bass

String

Keyboard

ภาพที่ 5.123 แสดงการดำเนินทำนองของทรัมเปต โดยดำเนินทำนองสอดแทรกทำนองหลักของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 25

3.2 วิเคราะห์โครงสร้างสำคัญของบทเพลง

บทนำ

บทเพลงนี้ช่วงบทนำผู้ประพันธ์ใช้หลักการเรียบเรียงเสียงประสาน โดยการคิดขึ้นใหม่และอาศัยโน้ตในคอร์ด คือ Em G โดยใช้เปียโน คีย์บอร์ด กีตาร์ไฟฟ้า เบสไฟฟ้าและกลองบรรเลงไปพร้อมกัน ตัวอย่างห้องที่ 1-6 ดังภาพที่ 5.124

1 2 3

Electric Guitar

Trumpet

Drums

Melody

Piano

Bass

String

Keyboard

Em G

Figure 5.124 is a musical score snippet showing a 3-measure sequence. The instruments listed are Electric Guitar, Trumpet, Drums, Piano, Bass, String, and Keyboard. The Keyboard part shows chords G, Em, and Em. The Electric Guitar part shows a melodic line with a 4-measure rest, a 5-measure rest, and a 6-measure rest. The Trumpet part shows a melodic line with a 4-measure rest, a 5-measure rest, and a 6-measure rest. The Drums part shows a rhythmic pattern. The Piano part shows a rhythmic pattern. The Bass part shows a rhythmic pattern. The String part shows a melodic line with a 4-measure rest, a 5-measure rest, and a 6-measure rest.

ภาพที่ 5.124 แสดงการดำเนินทำนองช่วงบทนำเริ่มคอร์ด Em G โดยใช้เปียโน คีย์บอร์ด กีตาร์ไฟฟ้า เบสไฟฟ้าและกลองบรรเลงไปพร้อมกันของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องที่ 1-6

ทริมเปตดำเนินทำนองประสาน(ในวงรี) กับแนวแพทเทิร์นในช่วงบทนำ ตั้งแต่ห้องเพลง ที่ 5-9 ดังภาพที่ 5.125

Figure 5.125 is a musical score snippet showing a 3-measure sequence, similar to Figure 5.124. The instruments listed are Electric Guitar, Trumpet, Drums, Piano, Bass, String, and Keyboard. The Keyboard part shows chords G, Em, and Em. The Electric Guitar part shows a melodic line with a 4-measure rest, a 5-measure rest, and a 6-measure rest. The Trumpet part is circled in red, showing a melodic line with a 4-measure rest, a 5-measure rest, and a 6-measure rest. The Drums part shows a rhythmic pattern. The Piano part shows a rhythmic pattern. The Bass part shows a rhythmic pattern. The String part shows a melodic line with a 4-measure rest, a 5-measure rest, and a 6-measure rest.

Trumpet

Drums

Piano

Bass

String

Keyboard

F#m

G

Trumpet

Drums

Melody

Piano

Bass

String

Keyboard

Em

Em

ภาพที่ 5.125 แสดงการดำเนินทำนองประสานของทรัมเปต(ในวงรี)กับแนวแพทเทิร์นในช่วงบทนำของเพลงหนูไม่รู้ ตั้งแต่ห้องที่ 5-9

ในห้องสุดท้ายของบทนำ ห้องเพลงที่ 9 ใช้ทรัมเปตกับกลุ่มสตริงดำเนินทำนอง (ในวงรี) ส่งไปยังแนวทำนองหลัก (ในกรอบสี่เหลี่ยม) ห้องเพลงที่ 10 ดังภาพที่ 5.126

Figure 5.126 shows a musical score for measures 9 and 10. The score includes parts for Trumpet, Drums, Melody, Piano, Bass, String, and Keyboard. Measures 9 and 10 are circled in red. The String part shows a whole note chord of E minor in both measures.

ภาพที่ 5.126 แสดงห้องเพลงสุดท้ายของบทนำของเพลงหนูไม่รู้ ห้องเพลงที่ 9 ใช้ทริ้มเปิดกับกลุ่มสตริงดำเนินทำนอง (ในวงรี) ส่งไปยังแนวทำนองหลัก (ในกรอบสี่เหลี่ยม) ห้องเพลงที่ 10

บทเชื่อม

ในบทเพลงหนูไม่รู้ใช้บทนำมาเป็นบทเชื่อม โดยหลังจากการขับร้องเสร็จ ก็มีบทเชื่อมสั้น ซึ่งบทเชื่อมเหมือนบทนำ ตัวอย่างในห้องเพลงที่ 52-57 ใช้ทริ้มเปิด ดำเนินทำนองส่งไปยังท่อนที่ 2 ดังภาพที่ 5.127

Figure 5.127 shows a musical score for measures 52, 53, and 54. The score includes parts for Electric Guitar, Trumpet, Drums, Piano, Bass, String, and Keyboard. Measures 52, 53, and 54 are circled in red. The Trumpet part shows a whole note chord of E minor in measure 52, and a whole note chord of E minor in measure 53. The String part shows a whole note chord of E minor in measure 52, and a whole note chord of E minor in measure 53.

The image displays a musical score for measures 55 through 58. The score is arranged in a system with six staves: Trumpet, Drums, Piano, Bass, String, and Keyboard. Measures 55 and 56 are circled in the Trumpet part. Measures 57 and 58 are circled in the Trumpet part. The Drums part shows a continuous rhythmic pattern. The Piano part shows chords. The Bass part shows a melodic line. The String part shows a sustained note. The Keyboard part shows a sustained note.

ภาพที่ 5.127 แสดงบทเชื่อมเหมือนกันกับบทนำของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างในห้องเพลงที่ 52-57

บทจบ

ท่อนสุดท้าย การเรียบเรียงเสียงประสานในบทจบของเพลงหนูไม่รู้ ใช้กีตาร์ไฟฟ้า กลอง เปียโน เบสไฟฟ้า กลุ่มสตริงและคีย์บอร์ดบรรเลงจบเพลง และบทจบของเพลงหนูไม่รู้ มีความพิเศษ โดยใช้อินเตอร์รัฟต์เคคเคนส์ คือ I - VI จบเพลง เริ่มจากห้องที่ 108-110 ดังภาพที่ 5.128

The musical score displays measures 104 through 110. The instruments are Electric Guitar, Drums, Piano, Bass, String, and Keyboard. The keyboard part features a cadence starting at measure 108, moving from G major (I) to E minor (VI). The score includes various musical notations such as notes, rests, and chord symbols (Em, G).

104 105 106

Electric Guitar

Drums

Piano

Bass

String

Keyboard

107 108 109 110

Electric Guitar

Drums

Piano

Bass

String

Keyboard

G : I I VI

ภาพที่ 5.128 แสดงบทจบของเพลงหนูไม่รู้ โดยใช้กีตาร์ไฟฟ้า กลอง เปียโน เบสไฟฟ้า กลุ่มสตริงและคีย์บอร์ดบรรเลงจบเพลง ใช้อินเตอร์รัพต์เคเดนส์(Interrupted Cadence) คือ I - VI จบเพลง เริ่มจากห้องที่ 108-110

3.3 วิเคราะห์การสร้างดนตรีประกอบแนวทำนอง

เพลงหนูไม่รู้ ใช้เปียโน คีย์บอร์ด เบสไฟฟ้าและกลุ่มสตริง โดยใช้คอร์ด Em รองรับแนวทำนอง พบทั่วไป ตัวอย่างห้องเพลงที่ 9 -10 ดังภาพที่ 5.129

9 10

Trumpet

Drums

Melody

Piano

Bass

String

Keyboard

Em Em

ภาพที่ 5.129 แสดงลักษณะของการใช้เปียโน กีตาร์ เบสไฟฟ้าและกลุ่มสตริง โดยใช้คอร์ด Em รองรับแนวทำนองของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 9-10

เพลงหนูไม่รู้ คนตรีประกอบชนิดเสียงยาว พบว่ามีการใช้กลุ่มเครื่องสาย ดำเนินทำนองเสียงยาว เพื่อโอบอุ้มแนวทำนองหลัก ตัวอย่างห้องเพลงที่ 20-21 ดังภาพที่ 5.130

19 20 21

Drums

Melody

Piano

Bass

String

Keyboard

Em Em Em

ภาพที่ 5.130 แสดงลักษณะกลุ่มเครื่องสาย ดำเนินทำนองเสียงยาว เพื่อโอบอุ้มแนวทำนองหลักของเพลงหนูไม่รู้ ตัวอย่างห้องเพลงที่ 20-21

3.4 วิเคราะห์การใช้คอร์ด

เพลงหนูไม่รู้ การดำเนินคอร์ด(chord progression)หลัก ๆ มี 4 คอร์ด คือ Em , G, Am , D ตัวอย่างห้องเพลงที่ 31-34 ดังภาพที่ 5.131

The musical score shows measures 31 through 34. The Keyboard part is circled to highlight the chord progression: G (measure 31), Em (measure 32), Am (measure 33), D (measure 33), and G (measure 34). The other instruments (Drums, Melody, Piano, Bass, and String) provide accompaniment for these measures.

ภาพที่ 5.131 แสดงลักษณะการดำเนินคอร์ดหลัก ๆ 4 คอร์ดของเพลงหนูไม่รู้ คือ Em , G, Am , D ตัวอย่างห้องเพลงที่ 31-34

การใช้คอร์ด G ไปหาEm ซึ่งเป็นรูปแบบอินเทอร์รับเตด (Interrupted Cadence) พบในตอนสุดท้าย คือ I - VI ห้องเพลงที่ 108-109 ดังภาพที่ 5.132

107 108 109 110

Electric Guitar

Drums

Piano

Bass

String

Keyboard

G : I I VI

ภาพที่ 5.132 แสดงลักษณะการใช้คอร์ด G ไปหาDm ซึ่งเป็นรูปแบบอินเทอร์รับเตด (Interrupted Cadence) พบในตอนสุดท้ายของเพลงหนูไม่รู้ คือ I - VI ห้องเพลงที่ 108-109

เพลงหนูไม่รู้ ผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของเอนก รุ่งเรือง ประพันธ์ให้กับ พุ่มพวง ดวงจันทร์ปี พ.ศ.2529 สรุปได้ว่าเพลงหนูไม่รู้ที่เอนก รุ่งเรืองได้เรียบเรียงเสียงประสานทางด้านดนตรีให้กับพุ่มพวง ดวงจันทร์ ลักษณะทางด้านดนตรีของเพลงนี้แนวทันสมัย เอนก รุ่งเรืองใช้วงสตริง โดยใช้เครื่องดนตรีสากล แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ กลองชุดและเครื่องประกอบจังหวะ เบสไฟฟ้าและกีตาร์ไฟฟ้า กลุ่มเครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ทรัมเป็ต คีย์บอร์ดและเปียโน เพลงนี้นำเอาเปียโน เบส คีย์บอร์ดและกลุ่มเครื่องสายบรรเลงประสานแนวทำนองหลัก โดยใช้คอร์ด G Dm Am D G เพื่อโอบอุ้มแนวทำนองเป็นคอร์ดหลัก ในบทเพลงนี้และใช้ทรัมเป็ตสอดแทรกประสานเสียงส่งไปให้แนวทำนองในตอนเชื่อมทุกครั้ง ทำให้เสียงดนตรีกระชับแน่นขึ้น เอนก รุ่งเรืองสามารถนำเครื่องดนตรีสากลมาบรรเลงเข้ากันได้ อย่างกลมกลืน บทเพลงนี้เป็นเพลงหนึ่งที่สร้างชื่อเสียงให้กับพุ่มพวง ดวงจันทร์เป็นอย่างมาก

ผลจากการวิเคราะห์พบว่า

การวิเคราะห์เนื้อร้องและทำนอง เป็นผลงานการประพันธ์เพลงของนายวิเชียร คำเจริญ (ลพ บุรีรัตน์) และผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของนายเอนก รุ่งเรือง ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์ ซึ่งวิเคราะห์ในเรื่องของการใช้ถ้อยคำและการใช้แนวดนตรี จำนวน 3 เพลง คือ

เพลงสาวนาสั่งแฟน เพลงกระแซะเข้าซี้และเพลงหนูไม่รู้ ผลการวิเคราะห์สรุปทั้ง 3 เพลงมีได้ดังนี้

1. การใช้ถ้อยคำ ทั้ง 3 เพลงมีดังนี้

- มีการใช้คำไพเราะ ที่มีสัมผัสนอกและสัมผัสใน ซึ่งมีลักษณะเหมือนกลอนแปด
- มีการใช้คำง่าย ลักษณะแบบคำพูดชาวบ้าน
- มีการใช้ซ้ำคำ เพื่อย้ำความให้ความหมายกว้างขึ้น เน้นความรู้สึกให้เด่นชัดขึ้น
- มีการใช้คำซ้อน ความหมายคล้ายคลึงกันหรือความหมายแนวเดียวกัน
- มีการเล่นคำ ช่วยให้ข้อความมีอรรถรสฟังแล้วไพเราะรื่นหู
- มีการใช้คำสแลง ลักษณะเป็นคำแปลกใหม่ที่ให้อารมณ์ความรู้สึก

2. การใช้แนวดนตรี ทั้ง 3 เพลงมีดังนี้

2.1 เครื่องดนตรีและหน้าที่ของเครื่องดนตรี โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

2.1.1 เครื่องประกอบจังหวะ

- กลองชุดและเครื่องประกอบจังหวะ
- เบสไฟฟ้า
- กีตาร์ไฟฟ้า

2.1.2 เครื่องดำเนินทำนอง

- ทรัมเปต
- ฟลูต
- คีย์บอร์ด

2.2 โครงสร้างสำคัญของบทเพลง

บทนำ พบว่าทั้ง 3 เพลง สร้างบทนำขึ้นมาใหม่ โดยที่ไม่ได้อาศัยท่วงทำนองหลักของเนื้อร้องหรือแนวดำเนินของคอร์ดในแต่ละบทเพลง โดยเป็นการคิดทำนองบทนำขึ้นมาใหม่จากเพียงคอร์ดเดียว

บทเชื่อม พบว่าบทเชื่อมทั้ง 3 เพลง บทเชื่อมในตอนท้ายของแต่ละท่อน เมื่อร้องจบในแต่ละท่อนก็จะมีบทเชื่อมสั้น เมื่อจบบทเชื่อมก็ร้องเนื้อท่อนต่อไปสลับไปเรื่อย ๆ เหมือนกันทุกท่อนจนจบบทเพลง

บทจบ พบว่าบทเชื่อมทั้ง 3 เพลง บทจบมีลักษณะที่เพลงจบ 1 ท่อนแล้ว มีดนตรีที่เป็นบทเชื่อมสั้น ซึ่งบทเชื่อมคือการนำเอาบทนำมาเป็นบทเชื่อมหรืออาจดัดแปลงเล็กน้อย นำเอาบทนำหรือบทเชื่อมนั้นมาเป็นบทจบของเพลงด้วย

2.3 การสร้างดนตรีประกอบแนวทำนอง

2.3.1 ดนตรีประกอบชนิดที่โอบอุ้มแนวทำนอง ลักษณะของเสียงยาวพบบ่อยทั่วไปทั้ง 3 เพลง ส่วนมากใช้ในตอนท้ายท่อน

2.3.2 ดนตรีประกอบชนิดที่สอดแทรกแนวทำนอง ลักษณะของเสียงสร้างจากคอร์ดเดิม โดยนำเครื่องดนตรี เช่น ทรัมเป็ต เล่นสอดแทรกกับแนวทำนอง

2.4 การใช้คอร์ด

2.4.1 คอร์ดที่ใช้จะอยู่ในบันไดเสียง

2.4.2 การนำแนวทำนองไปสู่การจบประโยค ใช้รูปแบบอินเทอร์รับเตด (Interrupted Cadence) ลักษณะ I- VI พบในตอนสุดท้ายของทั้ง 3 เพลง คือ เพลงสาวนาสั่งแฟน เพลงกระแจะเข้ามาซิและเพลงหนูไม่รู้ และทั้ง 3 เพลงเอนก รุ่งเรืองนิยมใช้คอร์ด relative minor ร่วมกับทำนองทาง major